DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM. 1930 SZEPTEMBER 13. SZOMBAT.

12 FILLÉR

Az egyetlen gyógyszer

Zumeta venezuelai delegátus, a genfi népszövetség lelépett elnöke, bucsubeszédében olyan hangot ütött meg mielőtt átadta volna helyét az ujonnan választott elnöknek, Titulescunak, amely méltán megérdemli a közfigyelmet.

Azt mondotta a világpolitikában mindeddig eléggé ismeretlen venezuelai követ, nem lehet elhallgatni, hogy világszerte bizonyos nyugtalanság észlelhető és hogy az emberiség nagy része sulyos válságban sinylődik.

Csodálatos dolog, együtt ülnek a világ bölcsei, a legkiválóbb elmék, a leghatalmasabb államférfiak, az államtudományok, a közgazdaságtan és szociologia világmárkás nagyságai és tiz esztendő tervezgetései, kompromisszumai, javaslatai után se tudnak tovább menni annak megállapitásánál, a mit kevés kivétellel mindenki érez, saját bőrén mindenki keservesen tapasztal, ha csak szántóvető földmives vagy iparos, kereskedő, sőt munkás is, igenis nyugtalanság borzong végig a milliók és milliók lelkén, mindegy akár a világháboru győzteseinek vagy legyőzötteinek kategóriájába tartozzanak is.

A világ nem tudja megtalálni a maga elvesztett és megzavart nyugalmát, mióta rendjét erőszakosan ötletszerüen megzavarták a világháboru utáni békekötésekkel. Igen, itt van minden baj kutforrása.

A tétel olyan világos, hogy alig szorul bizonyitásra. A háboru előtti világrendben a meglevő erők elhelyezkedése se volt maga a tökéletesség. Letagadhatatlan. De nagyjában és általában maguk a tömegek, a milliók, maga az egész nagyvilág a békének, a nyugalomnak, a megelégedésnek, a maga sorsával való megelégedésnek légkörében élt és ha itt-ott észlelhető is volt bizonyos nyugtalanság, ez csak kis részletterületre szoritkozott, akár társadalmi tagozatban, akár nemzetiségi viszonylatban.

A mai nyugtalanságnak, amely már az egész világot borzongatja, s amelynek megállapitásától maga a világ legelőkelőbb politikai alkotása, a Népszövetség se zárkózhat már el — egészen világosan szülője, megteremtője a világháboru után való ugynevezett békeszerződésekben lefektetett és vassal és vérrel biztositott uj rendezés.

Minden bajnak, minden nyomorúságnak, minden szenvedésnek a kezdete onnan datálódik. Ez nem bizonyitásra szoruló állitás, hiszen ezt mindnyájan érezzük, tudjuk, akik benne éltünk és benne vergődtünk ebben a fekete tiz esztendőben. És hiába hozzuk az elképzelhető legnagyobb áldozatokat, hiába feszitjük meg minden energiánkat, a mesterségesen felállitott államkeretekben, a dőrén megbolygatott világgazdaság mostani rendjében nyugvó pontot nem tudnak találni a milliók.

Örökös nyugtalanság vibrál itt mindenkinek a lelkén és állandó bizonytalanság teszi zavarttá és kuszává még a győzők gazdasági terveit és számitásait is. Ki volna olyan ostoba, hogy épitsen olyan talajra, amelynek mélyéből állandóan morajlik a föld?

Briand nagyon jól tudja, hogy a béketákolmányokkal sulyosan beteggé tett Európa egyetlen orvosszere a világgazdasági kérdések összeegyeztetése, rendezése. — Igaz, hogy ez csak tüneti kezelés lenne, a beteg lelket nem gyógyitaná meg. Dehát ideig-óráig ez is segitség volna.

Az igazi orvosok metódusa azonban nem ez. Ők, a baj fészkét keresik fel és azt teszik ártalmatlanná. Európa — sőt a világ is — nagybeteg. A diagnózis biztos. A végleges gyógyitás egyetlen lehetősége eltávolitani a szervezetből a betegség fészkét.

Miután semmi kétséget sem szenved, hogy Európának betegségét a békediktátumok rendelkezései idézték elő, a gyógyitás módja adva van. Eltörölni, revizió alá venni ezeket, amelyek állandóan, sőt napról-napra fokozottabban veszélyeztetik milliók békéjét és rendjét, az egész emberiséget válságba sodorják.

Talán csak mégis akad egyszer egy államférfi a győztes államok sorából, aki a gyógykezelésnek ezt a módszerét bátran meri majd ajánlani az eddig agyonkuruzsolt világnak.

Az egész ország részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Vass József hült tetemeit

Százezrek sorfala között ment végig a temetési menet. — Több mint ezer koszoru érkezett a ravatalra, melyekkel a szegények sir jait diszitették fel a Kerepesi temetőben. — A hercegprimás végezte a gyászszertartást az országház kupolacsarnokában. — A felsőház és képviselőház elnökei, a kormány nevében pedig Klebelsberg bucsuztatta a nagy halottat.

Az egész ország részvéte mellett helyezték örök nyugalomra **Vass József** népjóléti miniszter és kalocsai nagyprépost hült tetemeit. — Régen nem volt Budapesten olyan feledhetetlenül impozáns temetés, mint amilyen Vass Józsefé volt. Az ország előkelőségei éppen ugy gyászoltak, mint a legszegényebb emberek, és ez az impozáns temetés mutatta, hogy mit vesztett el a nemzet Vass Józsefben.

A PARLAMENTBE VISZIK A KOPORSÓT.

Reggel 9 órakor vitték át a Kerepesi-uti temető ravatalozó termében Vass József holttestét magába záró koporsót a parlament kupolacsarnokába. — Megelőzőleg még a ravatalozó teremben lefolyt a beszentelési szertartás, a melyet Hunkár Géza apátplébános végzett. — A halott miniszter autóján érkezett a halottasház elé Vass József édesanyja, nővére, Vass Mária és fivére Vass Ferenc. Dréhr Imre államtitkár és Huszár Károly segitik ki az autóból a fájdalomtól roskadozó édesanyát — A szertartás alatt az idős urasszony csendesen sirdogált, majd hirtelen rosszul lett, de aztán erőt vett magán és könnyes szemmel nézte nagy fiának koporsóját, ajkai pedig imát rebegtek.

A beszentelési szertartás után a koporsót betették egy motor-furgonba, mellé az egyszerü fejfát, a melyen ez áll:

Itt nyugszik
Vass József népjóléti miniszter
élt 53 évet,
meghalt szeptember 8-án.

A képviselőház lépcsőinek alján Karaffiát háznagy némán köszöntötte a koporsót. A kupolacsarnokot teljesen bevonták feketeposztóval és pálmákkal diszitették fel. A hatalmas katafalkra helyezték a koporsót. A ravatal előtt vörös bársony párnákra tették ki Vass József rendjeleit és kitüntetéseit. A koporsóra rárakták a főpapi jelvényeket. Egész délelőtt szakadatlanul hordták a koszorukat. Palotaőrök hozzák Horthy Miklós kormányzó hatalmas babérkoszoruját, amelynek piros-fehér-zöld szalagján ez a felirás állott:

„Magyarország kormányzója — kegyelete jeléül".

A kupolacsarnokban újra beszentelték a koporsót, miközben a megjelentek térdreborúlva imádkoztak a ravatal körül. A beszentelési szertartás után a küldöttségek végtelen sora keresi fel a ravatalt. Az újságiró egyesületek koszorúját **Márkus Miksa** és **Lenkey Gusztáv** vezetésével küldöttség hozza és az újságirórend halott patrónusától szomorú szivvel búcsúznak el. A vármegyék, törvényhatóságok, egyesületek, előkelőségek koszoruit hozzák egymásután, úgyhogy tizenegy órára már többmint ezer koszorú halmozódik fel a parlament főlépcsőházának két oldalán. Megható, amint a hadirokkantak vonulnak el **Vass József** ravatala előtt. Bénák, — vakok, féllábuak jöttek el, hogy búcsúzzanak nagy jóltevőjüktől.

Tizenkét óra után megnyitják az országház főkapuját a nagyközönség előtt. A tömeg végeláthatatlan sorokban ömlik be a kapun. Kétoldalt a főlépcsőházat végesvégig elboritják a koszorúk, az újabbakat már lent a főkapu előtt helyezik el. A tömeg a kupolacsarnok baloldalán özönlik be és körülmegy a csarnokon. Sokan letérdelnek, imádkoznak. Egyszerü emberek, munkások, öregasszonyok, — könnyezve vesznek búcsút a legnépszerübb magyar minisztertől.

EGY ZACSKÓ FÖLD A SZÜLŐFÖLDRŐL.

Vass József szülőfalujának, Sárvárnak küldöttsége egy kis zacskó sárvári földet hozott,, melyet az elhunyt miniszter koporsójába helyeztek.

Teltek a negyedórák és a kupolacsarnokban meghatottan lépdeitek körbe azok, akiket **Dréhr Imre** államtitkár intézkedésére beengedtek az elhunyt miniszter koporsójához. — Dréhr Imre ugyanis Karafiáth házelnököt megkérte, hogy a **Kossuth Lajos téren várakozó óriási tömeget engedje az elhunyt miniszter katafalkjához.**

— A nép embere volt, engedjük utoljára hozzá a népet, — mondotta elfogódott hangon **Vass József** leghűségesebb munkatársa. Sokan virágcsokrot szorongatnak a kezükben és megkérik a temetkezési intézet alkalmazottait, hogy virágaikat helyezzék a koporsó mellé.

Igy a kormányzó, a gyászoló család, a kormány diszes koszorúi mellé odakerülnek az egyszerü virágcsokrok, a dísztelenek a nép gyermekeinek a virágai.

Negyedkettő után zárták le az országház főkapuját. Addig körülbelül tizezren nézték meg a ravatalt. Egymásután újabb és újabb koszorúk érkeztek. **Igy a református egyetemes egyház is koszorút küldött.**

GYÁSZSZERTARTÁS AZ ORSZÁGHÁZ KUPOLACSARNOKÁBAN.

Három óra után megnyitották a képviselőház kapuit és kupolacsarnokban végtisztességtételre gyülekeztek az ország notabilitásai. A ravatalnál a parlamenti őrség tagjai állottak sorfalat. Egymásután érkeztek az előkelőségek. Felvonult a család, a diplomáciai kar és a királyi hercegek. — Pár perccel előbb érkezett Auguszta királyi hercegasszony, József és József királyi hercegek, majd

Bethlen István grófné.

Négy órakor megérkezett a kormányzó és a miniszterek.

A kormányzót Klebelsberg kultuszminiszter és a két ház elnökei fogadták. Majd megkondultak a fővárosi templomok harangjai.

bevonult a papság, élén Serédi Jusztinián hercegprimással.

A ravatal baloldalán állott a hercegprimás a papsággal. — Serédi Jusztinián ajkáról elhangzott az Oremus, majd az Opera férfi kórusa énekelt, utána a hercegprimás beszentelte a koporsót.

—

A FELSŐHÁZ BUCSUJA.

Az egyházi szertartás befejezése után Wlassich Gyula báró a felsőház nevében búcsúztatta Vass Józsefet és a többek között a következőket mondotta: Mentalitása férfias, munkálkodása a nemzet érdekében mindig tiltakozás marad az ellen, hogy a magyar állami és társadalmi élet a csüggedés lejtőjére tévedjen. Arra tanította a nemzetet, hogy a magyar lélek összefogó ereje ki tudja vívni a magyar igazság diadalát. A nemzetnek ez a megerősödött tudata lebegjen sírod felett Vass József.

A képviselőház búcsuja

Almásy László beszéde.

Almássy László, a képviselőház elnöke lépett ezután a katafalkhoz és a következőket mondotta:

— A Mindenható Isten akaratának kifürkészhetetlen okokból való rendelkezése folytán búcsúzunk Vass Józseftől. Testét visszaadta az Anyaföldnek, lelkét a Teremtőnek, de szellemének alkotásai itt maradnak. Emléke szivünkben él. A tetterő megtestesülése, a munka és a kötelesség szimbóluma, istenfélő tanításai és prédikációi mások lelkében hitet, életet, reményt, szeretetet fakasztanak. Beszédében muzsikált, zengett a dalamos magyar szó. Nagy szónok, aki hallgatóságát lebilincselte, oktatta, tanította, gyönyörködtette. Kemény férfi az élet harcában, mindenütt elöl megy, a vallásos hit, a hazaszeretet és kultúra lobogójával. A nyomor enyhítője, a szenvedések eloszlatója segítő kezeivel, szerető lelkével, mindig ott van, ahol segíteni, vigasztalni, a fájdalmakat eloszlatni kell. Intézményeket állított a szenvedő emberiség nyomorának enyhítésére, kímélt, gyógyított, segített mindenkin, aki hozzáfordult... csak saját magát nem kímélte. *Emberfeletti munkával dolgozott* és ha az érdem ott kezdődik, ahol a kötelességteljesítés végződik, a kötelességteljesítésén felül érdemeinek sorozata megszámlálhatatlan.

— Mélységes fájdalommal állunk kihült teste előtt. Gyászol az ország és annak képviselete, a törvényhozás, amelynek nagy szónoka, erős harcosa és meggyőződésének buzgó apostola volt. Védte az igazságot, emelkedett régiókban harcolt, szelleme szikrázott, gyújtott és meggyőzött s túlél minden mulandó létet, a halált és belép, mint örökkévaló, elpusztíthatatlan érték... a halhatatlanságba. Vass József szelleme, élete, életének tnulságai, lelkének alkotásai halhatatlanok. Élete nyereség volt mindannyiunkra, — folytatja Almássy László —, halála pótolhatatlan veszteség, nem a szónak közhelyül használt értelmében, a veszteség valóságos nagy s *ma még senki sem tudja megmondani, hogy miképen pótolhatják.*

— Érzi e veszteséget az ország első tanácsosa, akinek helyettesítését a nehéz feladatok bölcs megoldásával olyan eredményesen teljesítette. Érzik e veszteséget az országgyűlésben tanácskozó különböző pártok elkülönítetten és összességben, mert elvi harcoktól eltekintve, személyében mindenkinek rokonszenvét és nagyrabecsülését bírta és ellentétek között a kiegyenlítést megértéssel, lelkének jóindulatával és nyugalmával teljesítette. A magyar képviselőház és általa képviselt nemzet nevében mondok örök búcsút neki és elbocsátjuk őt arra az útra, — amelyre idők multával mindannyian rálépünk és amelynek kezdete és vége a korlátolt emberi ész előtt ismeretlen.

A kormány búcsuja

Klébelsberg Kuno gyászbeszéde.

Klebelsberg Kunó helyettes miniszterelnök mondott ezután a kormány nevében gyászbeszédet:

— Vass József abba a magaslatba, ahová felemelkedett, magával vitte a nép ismeretetét s a nép szeretetét, — mondotta a többek között.

Ez az érzés avatta őt tüneményes tehetsége mellett a magyar szociálpolitika első mesterévé, mert ahhoz, hogy valaki igazi szociálpolitikus legyen, nem elég a tudás, nem elég a külföldi intézmények és törvényhozás ismerete, ahhoz emberszeretet kell és az emberi sors ismerete.

— Ezt az érzést a dunántúli embereknek jellegzetes tulajdonságait az ő egyéniségében felfokozva látjuk.

A benne szárnyaló fantázia józan életbölcsességgel párosult.

Ez tette lehetővé, hogy a magasba emelkedjék. Valóban csak kevesen beszélték ezt a gyönyörűséges magyar nyelvünket olyan tősgyökeresen, mint Vass József. Nem volt álmodozó, mert mellette őrt állt egy másik dunántúli tulajdonsága: bölcs józansága, mely mindig szem előtt tartotta a lehetségest és lehetetlent.

— Reálpolitikus volt a szó legegyenesebb értelmében.

Az egész világon minden annyira megváltozott és Vass megérezte ezeknek az új időknek zamatát és megtalálta a lelkikapcsolatot a néppel.

Ha van rá mód, hogy az elköltözöttek ott fenn résztvegyenek a mi érzéseinkben és küzdelmeinkben,

akkor ő továbbra is velünk érzi a Trianon utáni gyászos napok érzését, a nagy magyar fájdalmat, melybe most beleárad az a gyász, melyet elmulása felett érzünk.

Az általános emberi sors tragikumát nem mutatja semmi jobban, mint az, hogy a legmagasabb érzések hordozója elköltözött. Ez a gondolat, a közeli elmulás megsejtése Vass Józsefet nem rendítették meg.

— Mi nem veszünk tőle örök búcsút, csak egy időre, amíg a sor reánk kerül. Megrendülve kiáltjuk utána a nagy elmuláskor: Vass József, a nemes hazafi, nagy miniszter, igazi államférfi, jó kolléga, Isten veled!

Búcsuztatót mondtak még Ernst Sándor a keresztény gazdasági párt, Pesthy Pál az egységes párt nevében, Ripka Ferenc a főváros nevében vett búcsut.

Megindul a menet

Ezután az Operaház férfikara elénekelte a Szózatot, leemelték a koporsót és megindult a menet. — Elől haladtak a népjóléti minisztérium; a koporsó mögött a család tagjai, a kormányzó, a királyi hercegek, a kormány, a diplomáciai kar, az országgyülés és felsőház tagjai.

A parlament körül ezrével és ezrével gyülekeztek a vidék és a főváros gyászolói. **Huszezer főnyi tömeg helyezkedett el a környékbeli utcákba.** Leányintézetek, iskolák, szerzetes rendek állottak sorfalat. Lovasrendőr szakasz nyitotta meg a menetet, cserkészek, hadiárvák vették őket körül. Utánuk következett a Szent Imre kollégium növendékei, a szociális misszió társulatok, a Vitézi rend, vármegyék és városok, a főváros küldöttsége, a népjóléti minisztérium tisztviselőkara, a Társadalombiztositó intézet tisztviselőkara, a közönségnek az a része, a mely a parlamenti gyászszertartások alatt résztvett.

A parlamentből kivonuló menetet fehér karinges papok sorfala nyitotta meg; ők vitték elől Vass József fejfáját. A szerzetesek és püspökök sorfala után a koszorus kocsik következtek.

A koporsó után vitték Vass József kitüntetéseit és azt a hazai földet, melyet egy küldöttség édesatyja sirjáról hozott a fővárosba.

Zichy Gyula kalocsai érsek kisérte Vass József földi maradványait, 18 pap kiséretével.

A koporsó után Dréhr Imre kisérte Vass József nővérét és bátyját, majd a kormányzó, utána József és József Ferenc királyi hercegek, akik a kormányzóval együtt az Andrássy utig mentek,

ott kiváltak a tömegből és autójukba szálltak. A kormányzó és a királyi hercegek után Klebelsberg miniszter és a kormány tagjai, a városi tanács, miniszterek, polgári és katonai hatóságok vezetői mentek.

Amerre a gyászmenet elhaladt, mindenütt égtek a lámpák, fekete lepellel bevonva, az üzleteket bezsukták, az ablakokban mindenütt égtek a gyertyák.

Az Egyetemi templomban

Az Egyetemi templomban a kalocsai érsek beszentelte a halottat és beszentelés után lebocsájtották a koporsót a „katholikus Pantheonba". Zichy érsek imája zárta be a gran diózus temetést.

Vass miniszter rávatalára érkezett többezer koszoruval a szegények sirjait diszitették te

Dréhr Imre államtitkár rendelkezésére a parlament kupolacsarnokában felhalmozott több ezer koszoru közül a kormányzó, József főherceg, a hercegprimás, a felsőház és a képviselőház elnöke, Bethlen miniszterelnök, a kormány, a népjóléti miniszterium, a főváros, Ripka polgármester, Dréhr államtitkár és a család koszoruját a kriptában helyezik el. A többi koszorut a kocsik az Egyetemi templomtól azonnal a Kerepesi temetőbe viszik, ott a szalagokat leszedik a koszorukról és visszaviszik az Egyetemi templomban való elhelyezés végett, a koszorukat pedig a megboldogult miniszter lelkületének és gondolkozásának megfelelően, **az elhagyott szegények sirhantjainak feldiszitésére használják fel.**

—

A pápa részvéte

Monsignore Kalleweyhez a budapesti apostoli nunciaturára Pacelli biboros államtitkártól az alábbi távirat érkezett, amelyet a magyar kormánynak tolmácsolt:

„Kérem tolmácsolja a király kormánynak a Szentatya őszinte részvétét és az én mélyen átérzett

Vadász urak figyelmébe!

Ajánlom jól felszerelt raktáramat „FROMMER"-, vadász-, céllövő- és flóbert fegyverek; Frommer, M.-óvári fekete és Dianna, valamint saját készitésü késztöltények, hüvelyek és mindennemü vadászati felszerelési cikkekben.

Bevásárlás előtt kérem áruim minőségéről és **olcsó** áraimról vétel kényszer nélkül meggyőződni.

Vevőimnek kilőtt jó hüvelyeket ujra töltök vagy becserélek.

Somlyai Károly

fegyver, lőszer és háztartási cikkek kereskedése

Csapó-u. 8. Telefon 15-15.

BENYÁTS EMIL

harisnyagyára gyárt:

férfi harisnyát már	**36**	**fillértől**
Női harisnyát már	**60**	**„**
Gyermek pat. harisnyát	**39**	**„**

kezdve páronként.

Kötött női, férfi swetterek, vadász harisnyák stb. eredeti gyári árakon.

Pártoljuk a hazai ipart!

részvétemet Vass miniszter úr fájdalmas elvesztése felett. Pacelli biboros.“

BETHLEN RÉSZVÉTTÁVIRATA ÉS KOSZORUJA.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Bethlen István miniszterelnök a mai napon a következő táviratot intézte Vass József édesanyjához, özvegy Vass Ferencnéhez:

„A mai napon mély fájdalommal gondolok a súlyos veszteségre, amely engemet szeretett munkatársam és hű barátom váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytával ért. Végtelenül sajnálom, — hogy az államot érintő fontos tanácskozásaim nem engedték meg, hogy az én kedves miniszter-társamtól ravatalánál búcsút vehessek. Adjon a Mindenható erőt fájdalma elviselésére és nyújtson vigaszt Nagyságos Asszonynak az a tudat, hogy az egész nemzet kiséri ma őszinte részvéttel utolsó utjára Vass Józsefet, aki egy évtizedet meghaladó miniszteri működése, de egész élete folyamán is oly önfeláldozással szolgálta hazáját.

Bethlen.“

Vass József ravatalára gróf Bethlen István miniszterelnök koszorút helyeztetett, amelynek nemzetiszínű selyemszalagján a következő felírás van:

„Szeretett hű munkatársának és barátjának, hálája és tisztelete jeléül

gróf Bethlen István.“

Bethlen kezdeményezésére a Népszövetség tárgyalja az agrárblokk ügyét

Genf, szeptember 12. Gróf Bethlen István miniszterelnöknek a közép- és délkeleteurópai agrárblokk kiépitésére vonatkozó tárgyalásai hir szerint arra irányulnak, hogy a bukaresti és varsói konferencia határozatainak keresztülvitelét a Nemzetek Szövetsége is támogassa. Ugy látszik, sikerült is elérnie, hogy azokat a Népszövetség közgyülésének II. (gazdasági) bizottsága tárgyalja.

*

A Népszövetség II. bizotstága az eddigi tapasztalatok szerint nem az aktuális politikától, hanem a célszerüség s alapos megfontolás szempontjaitól vezetve szokott foglalkozni az elébe kerülő ügyekkel. Ebben a bizottságban mindig a szakértelem a döntő és igy remélhető, hogy ezuttal is ilyen irányban fogja tárgyalni a középeurópai agrárállamokra vitás fontosságu kérdést. Ez annál örvendetesebb, mert van egy irányzat, amely Benes irányitása mellett nyilt ellentétet szeretne konstruálni az ipari és agrár érdekeltségü államok között s e törekvésében például Magyarországot is szembe akarná állitani Ausztriával. Természetes, hogy Középeurópa békés fejlődésének eminens érdeke, hogy ez a törekvés ne sikerüljön, hanem azok a szálak, amelyek Bukarestben és Varsóban olyan szépen kezdtek összefonódni, tovább is zavartalanul szövődhessenek. Ehez azonban szükséges, hog yezek a tisztán gazdasági kérdések kikerüljenek a politikai aktualitások hálójából és egy szenvedélyektől ment szakértő fórum irányitása alá jussanak. Bethlen István gróf kezdeményezése ezt akarja elérni s a fenti jelentés szerint. ugy látszik, el is fogja érni.

BETHLEN TANÁCSKOZÁSAI.

Genf, szept. 12. **Bethlen** István gróf miniszterelnök délelőtt Beelaerts van Blookland hollandi külügyminiszterrel tanácskozott, azután hosszasan tárgyalt Flandin francia kereskedelmi miniszterrel, akit a Népszövetség nagygyülésén Hevesi Pál követ mutatott be. — Bethlen a francia kereskedelmi miniszterrel rendkivül hosszasan beszélt. Este Briandhoz ment, — holnap pedig Henderson angol külügyminiszterrel lesz találkozása.

Tüntetés a prágai olasz követség előtt

Prága, szept. 12. A prágai rendőrfőnökség betiltotta a nemzeti szocialistapárt, a nemzeti demokratapárt és a prágai cseh jugoszláv liga tüntető gyülését a trieszti események alkalmából az olasz fasizmus ellen. Tegnap késő este — mint a „Poledni List“ irja — ennek ellenére is tüntetés volt a prágai olasz követség előtt, a melynek négy ablakát a tüntetők beverték.

A prágai Grabenen az est folyamán nagyobb csoport tüntető gyült egybe, akik Jugoszláviát éltették. A csehszlovák fasiszta szövetség nyilatkozatot adott ki, a melyben tiltakozik a trieszti események ellen és bejelenti, hogy a fasiszta szövetség októberi nagygyülésén határoz majd a cseh fasiszta elnevezés megváltoztatásáról, minthogy az olasz vezető körök tulhajtott szlávellenes gyülöletükkel kompromittálják a fasszizmus nevet.

Prága, szept. 12. A „Cech“ cimü napilap, a prágai érsekség házi közlönye, a cseh sajtó fasiszta ellenes támadásaival kapcsolatban rámutat arra, hogy a cseh baloldali lapok csak az olasz igazságszolgáltatással szemben állanak szinlelt erkölcsi szigoruság magaslatán, ellenben elfelejtették felemelni szavukat akkor, amikor az orosz bolsevikek nem négy ember életét oltották ki, hanem ezer és ezer ártatlan orosz vérét ontották.

A Stromboli kitörése

Egy asszony a leányával megszenesedett a lávafolyamban.

Rómából jelentik: A Stromboli tegnap reggel hatalmas erővel ismét működésbe lépett. A tűzhányó izzó köveket és kavicsokat dob ki magából, — amelyek a környéken több helyütt tüzet okoztak. Az Eoli és Lipari szigeteken hallani lehetett a mennydörgésszerü robajt és e helyen a földrengését is érezték. A lakosság a tengerészeti hatóságoktól segitséget és védelmet kért. A tengerészeti hatóságok haladéktalanul útnak indították Messzinába egy torpedórombolót, két torpedóhajót és egy segélyhajót. — melyek fedélzetén a helyi s fasszisztahatóságok képviselői sátrakat s élelmi szereket visznek a lakosságnak.

Az eddigi jelentések szerint Ginostra helységben öt ember életét vesztette, húszan megsebesültek és egy asszony eltünt. Délutánra a tűzhányó működése abbahagyott. A tűzhányó kitörését igen ritka jelenség kisérte, a vulkán ugyanis körülbelül ötven méter körzetben izzó homokot vetett ki, — amely azonban aránylag csekély mennyiségére való tekintettel nem okozott nagyobb kárt.

Messzina, szeptember 12. A Stromboli vulkán tizenkét áldozata közül négynek a holttestét megtalálták. Egy asszony a leányával együtt az izzó lávafolyamban megszenesedett.

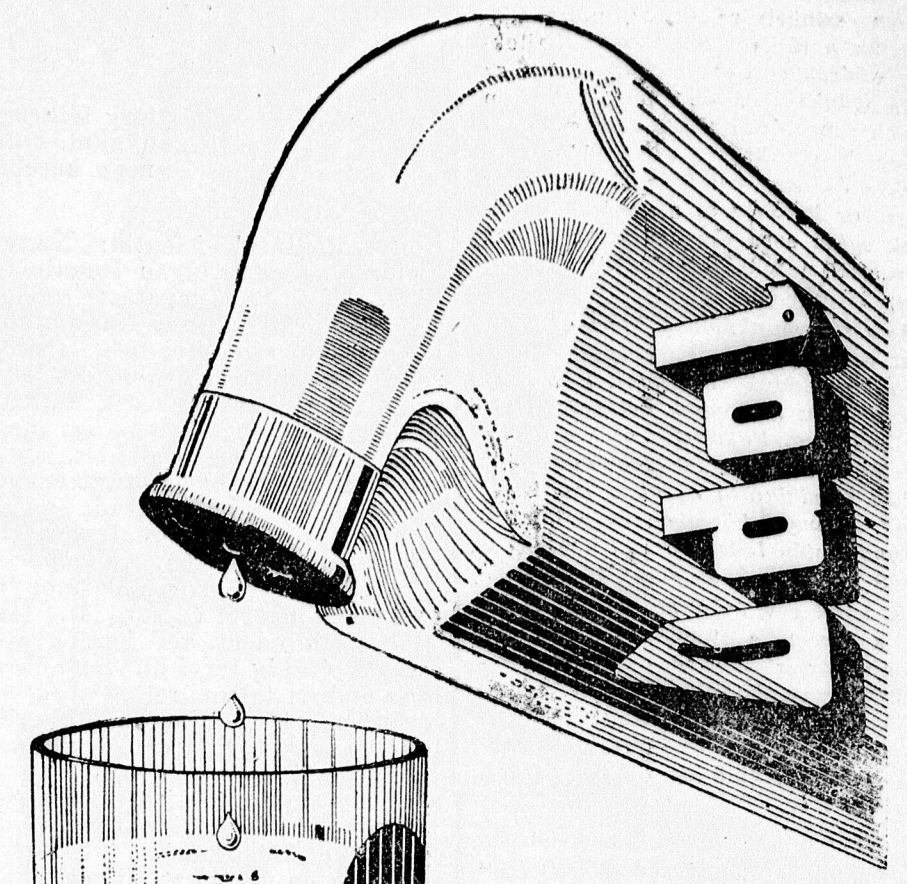

Az első benyomás maradandó — s ez a fogak szépségétől függ. Csak az ápolt fogak teszik Önt rokonszenvessé, csak a tiszta lehellet teszi kellemessé önnel a bizalmas érintkezést.

Ha száját és fogait ápolni akarja, nem nélkülözheti az Odolt. Csak az Odolnak van meg az a kettős, kellemes hatása, hogy tiszta lehelletet ad és fertőtleníti a szájat és a fogakat.

Az Odol antiszeptikus.

Tűzkatasztrófa egy veszprémi községben

HARMINCNÉGY LAKÓHÁZ LEÉGETT.

Pápa, szeptember 2. Szörnyű tűzkatasztrófáról érkezett jelentés ma a kora reggeli órákban. Az első jelentés bár a tűzvész nagy pusztitásairól számol be, mégsem volt annyira borzalmas, mint amilyen borzalmas volt tényleg a katasztrófa. A tegnapról mára virradó éjszaka a devecseri járásban lévő Kisszőllős községben tört ki a tűz. Nagyerejű szélvihar dühöngött a kis község fölött, amikor kigyulladt egy szalmakazal. A szél egykeitőre széthordta a szikrákat az egész községben és csakhamar egész házsorok állottak lángokban. Mint az első jelentés közölte, tizenhét lakóház, huszonegy pajta, ezenkívül igen sok sertés és baromfi esett a tűz áldozatául.

A déli órákban már pontosabb jelentés érkezett. Eszerint

34 lakóház vált a lángok martalékává, a leégett melléképületek, szalmakazlak és az elpusztult állatok számát ezideig nem is lehetett megállapitani.

Egy bizonyos, hogy emberéletben szerencsére nem esett kár.

Kisszőllős község a devecseri járás egyik, a központtól távol eső részén van, telefonja nincs és ezért a tűzkatasztrófáról csak későn kaptak jelentést egy a központban, mint a környező községekben. Tegnap este szokás szerint korán nyugvóra tért mindenki a községben és már mindenki aludt, amikor 11 óra tájban vörös lángok világitották be a falucska uccáit. Egy perc alatt mindenki talpon volt.

— *Tűz van! Tűz van!* — szaladt végig a rémület az egész községben és az ijedelmet csak növelte az, hogy nagyerejű szélvihar dühöngött, amely messze hordta a szikraesőt. A falu közepén egy szénakazal gyulladt meg és mindenki látta, hogy a tűz a szélviharban súlyosabb következményekkel fog járni. A falu lakói, férfiak és asszonyok egyaránt rohantak a veszé-

Vértürdő Nagyszalontán

Egy félkegyelmü fiu agyonverte az apját, egy szomszédasszonyukat, halálra sebezte az anyját és gyujtogatott. — A tanya népe harcba szállott a gyilkossal és barikádharcban kövekkel meglincselte.

Nagyszalontáról jelentik: Nagyszalontán tegnap olyan borzalmas vérfürdőt és gyújtogatást rendezett egy őrült paraszt fiú, aminőhöz hasonló rémtettet még elképzelni sem lehetet és valóságos borzadállyal tölti el, nemesak Szalonta népét, hanem mindenkiben meg fagy a vér, ha csak hallja is, hogy mire képes egy fékevesztett emberi bőrbe bujtatott fenevad.

Albert József szalontai parasztfiú tegnap délután agyonverte édesapját és egy szomszédasszonyt. Félig agyonverte édesanyját, felgyújtott mindent, ami kezeügyébe esett és órákig tartó dühöngésében húsz embert tartott rettegésben, — akik végül is meglincselték a gyilkost és csak így tudták ártalmatlanná tenni.

A vérfagyasztóan kegyetlen rémtettnek abban a pillanatban, amikor a tudósítást kapjuk, még egész Szalonta hatása alatt áll és csak táviratstilusban számolhatunk be arról, amit a vérfürdő után az első pillanatokban meg lehetett állapitani.

A szörnyű büntett a szalontai cserepesi tanyán történt, ahol tavaly báró Montbach Balogh Jenő öngyilkos lett. A gyilkos Mészáros József 24 éves parasztlegény, aki epilepsziás beteg már rég óta.

Tegnap délben 1 órakor Albert József édesapjával, Albert Péterrel és édesanyjával együtt tartózkodott az udvaron, amikor hirtelen őrülési roham lepte meg Albert Józsefet és megütötte az anyját.

Ettől kezdve a borzasztó események feltartóztathatatlanul következtek egymásra.

— Minek ütöd meg az anyádat? — kiáltott az apa.

Ezekre a szavakra Albert József felkapott egy követ és teljes erőből fejbesújtotta apját, aki véres fővel eszméletlenül terült el az udvaron.

Az édesanyja, amikor látta, — hogy fia nem ember többé, fejvesztetten menekült és sikerült is fia elől egy ólba rejtőznie. Eltorlaszolta belülről az ajtót és a fiú hiába döngette.

Közben az udvaron vérbefekvő Albert Péter is magához tért és bekiáltott a házba leányának:

— Mariska, szaladj segítségért a szomszédokhoz, mert mindnyájunkat megöl az őrült.

Alig hogy kimondta ezeket a szavakat, már vége is volt Albert Péternek. Az embervoltából kivetkőzött tajtékzó fiú odarohant hozzá és egy baltával agyonverte az apját.

A leánynak sikerült közben a szomszédos tanyára menekülni. — Ott csak asszonyok voltak, akik a dühödt ember megfékezésére nem is gondolhattak, hanem mindnyájan felmenekültek a padlásra és eltorlaszolták az ajtót.

Rohanva jött a fiu, mint egy furia, a vértől párolgó baltával a kezében. A ház ajtóit és ablakait betörte, a padlásra azonban nem tudott feljutni.

Az asszonyok rémes perceket éltek át. Az őrült orditott, hogy mindenkit megöl. Egyszerre Albert József eltávozott. A Fráter Imre tanyára ment át és ott az összes szalmakazlakat felgyujtotta.

Az asszonyok a padláson nem tudták, mi történik. Egyikük, Mészáros Sára elhatározta, hogy lemegy, megnézi, mi van a gyilkossal. Amint leért az udvarra, a dühöngő gyilkos már visszatért a gyujtogatásból. Hiába sikoltott segitségért Mészáros Sára, az őrült baltája lesujtott és a szerencsétlen nő holtrazuzottan bukott a földre. A szomszédtanyai emberek nyolcan-tizen rohantak az udvarra, hogy ártalmatlanná tegyék a vadállatot. Senki se mert azonban hozzá közeliteni. Véres szerszámját forgatva vészesen rohant az emberekre a gyilkosok gyilkosa.

Az emberek futásnak eredtek az őrült dühe elől. A gyilkos üzőbe vette őket. Az élet-halálfutás a vasuti sinig tartott. Itt az üldözöttek, akik előnyt nyertek, elbarrikádozták magukat és szembefordultak a gyilkossal. Hosszu percekig tartó barrikádharc fejlődött ki. Az emberek kövekkel dobálták a baltáját forgató, de már lankadó emberi fenevadat. Sikerült is meglinceselni. Addig zuditották rá a kőzáport, mig eszméletlenül esett össze. Ekkor oda rohantak hozzá és megkötözték.

A borzalmak sorozata után igy tudták csak ártalmatlanná tenni a gyilkost.

Nemsokára rá megérkezett a rendőri bizottság. A vérfürdő hire ugyanis percek alatt terjedt el Szalontán. Deban rendőrfőnök és dr Comsa kórházi főorvos szállottak ki a helyszinre. Legelsősorban arról intézkedtek, hogy a még mindig eszméletlen, megkötözött gyilkost erős fedezet alatt a kórházba szállitották.

Azután az áldozatokat vizsgálták meg, de ugy Albert Péterné mint Mészáros Sáránál már csak a beállott halált konstatálhatták.

Félig holt állapotban találtak rá az anyára is és azonnal gondoskodtak a kórházba szállításáról. Az anya állapota nagyon sulyos a gyilkos állapota is. Alighanem ő is életével fog lakolni szörnyü tettéért, a lincselésnél szenvedett sebesülései következtében.

Albert József az esti órákig nem tért magához és kihallgatni sem lehetett.

A rendőri bizottsággal egyidejüleg illetve ezt megelőzően

kivonult a tűzoltóság is s sikerült is a tüzet lokalizálniok.

négy kazal szalma azonban elégett. A kár jelentéktelen.

Nagyszalontán, ahol pedig az utóbbi években egymást követték az öngyilkosságok, szerencsétlenségek és bűntények, a csütörtök délutáni vérfürdő olyan hatás alá kerítette a lakosságot, hogy a pánik még az éjszakára sem ült el.

Az oltás munkájának lármájába, az összedülő házak robajába, az égő gerendák ropogásába belevegyült az asszonyok kétségbeesett sikoltozása. Pokoli forróság árasztotta el az egész községet és fojtó füst akadályozta az oltás munkáját. A nagy hőségben és füstben egymásután letteк rosszul a hősiesen küzdő községbeli tűzoltók,

akik közel egy órán át egyedül állották a harcot a tomboló lángokkal. Csak ekkor érkeztek meg sorra a szomszédos községek tűzoltói, akik maguk is halálmegvető bátorsággal rontottak a lángok közé és igyekeztek menteni mindent, ami menthető. Sajnos, ekkorra már

34 lakóház állott lángokban

és így minden munka csak arra irányulhatott, hogy a további pusztítást megakadályozzák.

Ma reggelre olyan volt a község képe, mintha ellenség dulta volna fel.

Egész uccasorok állottak romokban és a romok alatt még itt-ott parázslott a tűz.

A járás központjából csak ma délelőtt mentek ki a tűzkatasztrófa színhelyére, mert a községben nincsen telefon és így a hír csak ma érkezett meg. Most folyik a kár összeírása.

Törös Károly

Mikor 1904. évben egy piros arcu szemüveges fiatalember bemutatkozott a Homokkertben, mint ujonnan megválasztott ref. tanitó, nem tudtunk többet róla, mint azt, hogy Törös Károlynak nevezik, a debreceni ref. tanitóképző intézet kitünő növendéke volt és hogy Püspökladányból került be Debrecenbe tanitónak.

Később aztán összemelegedtünk, megszerettük, mert gyermekeinknek Törös Károly személyében kiváló tanitót nyertünk.

Máskülönben Törös Károly inkább elvonult, zárkózott életet folytatott, mind e mai napig. Folyton tanult, olvasott. Ő ugyanis azok közé a népnevelők közé tartozik, akik azt tartják, hogy nem csak a gyermekeket kell nevelni, oktatni, hanem a felnőtteket is. És erre nem elég a tanitóképezdei oklevél megszerzése és az ott nyert ismeretek; ezeket magánuton szerzett ismeretekkel kell bőviteni, ha igazi rendeltetésének meg akar felelni. És ezen a téren Törös Károly a magyar tanitók közt az elsők között áll. Nem sértem meg a nagy magyar népnevelők emlékét, a Gönczy Pálokat, a Gárdonyi Gézákat, Huszár Károly, Rákos István és másokat, ha a mi Törös Károly tanitónkat hozzájuk hasonlitom. Az az Isten-adta kiváló előadói képesség, amivel Törös Károly rendelkezik, amely által képes bármilyen tárgyról és eszmekörről örökig beszélni, kivételes talentummá teszi őt. Sokszor megcsodáltuk a homokkerti imaházban, mikor találomra kinyitott textusról oly alapos készültségre valló beszédet rögtönzött, hogy diszére vált volna bármilyen katedrának. Mint pedagogus, elsőrendü s mint minden nagy ember, végtelenül szerény. Büszke lehet rá a református egyház, mint ahogy mi is, homokkertiek, büszkék vagyunk rá. Adja Isten, hogy még neveljen fel két generációt.

Kövér Gyula.

X Tornacipő, tornanadrág, iskolakazetták, hátizsákok, stb. legjobb beszerzési forrása Antalffy József sportháza, Varga ucca 1. szám.

Elfogtak és Debrecenbe szállitottak egy rablógyilkost, aki tizenöt évi fegyházbüntetés elől szökött meg Romániából

A határon fogták el Farkas Andrást, aki évekkel ezelőtt Temes-vármegyében „müködött".

Néhány évvel ezelőtt sok dolgot adott az oláh csendőröknek és rendőröknek Farkas András, aki előbb csak lopásokat követett el, majd rablógyilkosságra vetemedett. Temes megyében kirabolt és megölt egy embert.

A rablógyilkosság után a csendőrök valóságos hajtóvadászatot rendeztek ellene s végre sikerült is Farkas Andrást elfogni és a biróság elé állitani. Az ügyet a temesvári oláh törvényszék tárgyalta. A vád kétségtelenül beigazolást nyert s a biróság Farkast rablógyilkosság büntette miatt életfogytiglani fegyházbüntetésre itélte. Romániában ez a legsulyosabb itélet, mert ott a halálbüntetést tudvalévően már régebben eltörölték.

A törvényszék itélete ellen a rablógyilkos vádlott felebbezést jelentett be. A felebbviteli biróság megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Farkas András büntetését 15 évre szállitotta le.

Ilymódon a 15 évi fegyházbüntetés jogerőssé vált és Farkast el is szállitották a nagyenyedi fegyházba. Itt kellett volna neki leülni a 15 évet.

A sors azonban másként rendezte el az életét. Még nem tudni, hogy hogyan és mikor, Farkas András egy szép napon megszökött a nagyenyedi fegyházból. Az őrök még csak nem is sejtették, hogy milyen uton-módon lógott meg.

A hatóság természetesen azonnal megindította a nyomozást és köröző levelet adott ki ellene. De hiába csináltak bármit, nem akadtak a megszökött rablógyilkos nyomába.

Pénteken éjszaka azután Farkas András a magyar csendőrök fogták el, amikor átlépte a határt. Nem volt nála semmi igazolvány s csak hosszas vallatás után mondotta meg az igazat. Még az éjszaka folyamán Berettyóujfaluba vitték, ahonnan a csendőrök beszállitották Debrecenbe.

Farkas András, aki engedély nélkül lépte át a határt, egyelőre az ügyészség fogházában ül. A további sorsa még bizonytalan. Az ügyészségen ugyanis még nem tudnak semmit a diplomáciai eljárás megindításáról és várják a további intézkedést.

Tüzifát, szenet!

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállitva

Békési és Lőw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

A SINGER VARRÓGÉPEK ujabb A LEGJOBBAK!

Kötéláltali halált kért az ügyész a rablógyilkossággal vádolt csendőrőrmesterre

A szalántai kettős gyilkos bevallotta bünét.

Pécs, szept. 12. A pécsi honvédbíróságnyszék pénteken kezdte tárgyalni **Ambrus** csendőrőrmester bünügyét. Ez év február 28-án Szalántán borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták **Bodenlosz** Ilonát, a szalántai postahivatal 60 esztendős vezetőjét és nővérét **Gyurovits** Józsefné 70 éves asszonyt, majd a postahivatalt kiraboltak.

A két hétig tartó nyomozás során egész sereg ember került gyanuba, végül sikerült megállapitani, hogy a kegyetlen gyilkosságot **Ambrus István csendőrőrmester követte el.**

A nyomozás hat héttel ezelőtt fejeződött be, megvizsgálták Ambrus elmeállapotát is és megállapitották, hogy teljesen épelméjü.

Ezután kerültek az iratok vádirattal céljából a csendőrügyészséghez, amely vádiratában a katonai büntetőtörvénykönyv 413. paragrafusába ütköző és 414. paragrafusa szerint minősülő rablógyilkosság büntettével; a 366. paragrafusba ütköző és a 150. paragrafus szerint minősülő függelemsértéssel vádolja Ambrust, aki ellen a 96. paragrafus figyelembevételével a 415. paragrafus szerint kötéláltali halált kér.

A főtárgyalást ma reggel nyitották meg a pécsi honvédtörvényszéken.

A vádlott kihallgatása.

Kilenc óra előtt néhány perccel már teljesen benépesedett a tárgyalóterem. A hallgatóság szörnyülködve nézi az elnöki emelvény előtti asztalon elhelyezett bünjeleket, a behorpadt ezüst gyertyatartót, a véres sodrófát és a hatalmas baltát, amelyekkel Ambrus véres tettét elkövette.

Pontban kilenc órakor vonult be a hadosztálybiróság Udvardy Frigyes hadbiró őrnagy elnök vezetésével. A vádat Jilly László csendőrügyész képviseli, mig a védelmet dr Frankó Zoltán ügyvéd látja el.

Három csendőraltiszt elővezeti **Ambrust,** majd fölolvassák a vádiratot.

A vádirat felolvasása után megkezdik Ambrus kihallgatását. — 1899-ben született, siklósi illetőségü, református vallásu, nőtlen, hat elemit és polgárit végzett. Őrmester a szalántai csendőrőrsnél, hat évig volt a csendőrség szolgálatában.

Az elnök: Bünösnek érzi magát?

— Igen, bünösnek érzem magam, — mondja alig hallhatóan. Vétkeztem Isten ellen, bünhődni akarok, mert két ártatlan nőt kivégeztem.

Az elnök: Miért ölte meg őket?

— Ölési szándékkal öltem meg őket. Tudom, hogy ez mit jelent Bevallom, előre megfontoltan követtem el a gyilkosságot.

Ezután elmondja a gyilkosság elkövetésének körülményeit. Rend kivül el volt adósodva, azonban még a gyilkosság elkövetésének estéjén sem gondolt arra, hogy szörnyü tettét végre fogja hajtani. Február 28-án elment, hogy cigarettát vegyen és eközben jutott eszébe, hogy valahonnan pénzt kell neki szerezni. Gondolkozás közben elért a postához. Itt jutott eszébe, hogy a postán megérkeztek a következő **havi illetmények, ehez** hozzá kellene jutni.

A postaépületben ketten laktak: **Bodenlosz** Ilona postamesternő és ennek nővére, özv. **Gyurovits** Istvánné. — Nagyon tusakodott, bemenjen-e, — azonban nem tudott uralkodni magán. Ellenállhatatlan kényszert érzett, hogy bemenjen az épületbe.

Ambrus elmondja, hogyan ölte meg a két nőt.

Bement. Bodenlosz Ilonát a folyosón találta. A nő megkérdezte, hogy mit akar, mire odaugrott a hatvanéves asszonyhoz, belökte a konyhába, majd felkapta az ottlévő gyertyatartót és azzal fejbeütötte.

A tárgyalásvezető felmutatja a gyertyatartót, amelyen hatalmas horpadás látszik.

A gyilkos csendőr igy folytatja:

— Az asszony térdreesett, erre fölkaptam a sodrófát és azzal ütöttem. Dulakodás közben leesett az asztalon lévő lámpa, a zajra bejött a 72 éves Gyurovitsné. Most erre támadtam, ez térdreesett, mire a sodrófával kezdtem ütni. Amikor az öregasszony elterült a földön, a zsebkésemmel többször a nyakába szurtam. Bodenlosz Ilona még hörgött, erre fölkaptam egy szalvétát és azt a szájába tömtem.

A tárgyalásvezető elébe tárja a vérfoltos szalvétát. Ambrus szemmelláthatólag irtózattal nézi a bünjelt és bevallja, hogy ezzel fojtotta meg a postamesternőt. Amikor látta, hogy még mindig vonaglanak, rájuk ugrott és megfojtotta őket.

A borzalmas tett elkövetése után lemosta köpenyéről a vért és bement a posta hivatali szobájába. Az ott lévő papir- és ezüstpénzt felnyalábolta, majd, hogy a nyomozást megnehezitse, eltépte az interurbán telefonvonalakat.

Ezután hazament és lefeküdt. — Ambrus egész éjszaka nyugodtan aludt, reggel, amikor felébredt, csodálkozással vette észre, hogy a zseblámpája véres. Az első pillanatban nem tudta, hogy mi történt, csak akkor jutott az egész véres eset az eszébe, amikor zsebében megtalálta a pénzt. Hogy tettét miért követte el, nem tudja.

A TANUK KIHALLGATÁSA.

A vádlott kihallgatása után megkezdték a

tanúk kihallgatását.

Először **Horváth Géza** községi jegyzőt majd **Tóth Lajos** postatanácsost hallgatták ki. Ezután következett **Egry László** csendőrszázadosnak, a nyomozás irányitójának a vallomástétele.

Szünet után **Ambrus István** csendőrtársa tett vallomást a vádlott előéletéről, majd **Ilik Józsefné** egy csendőraltiszt felesége mondta el, hogy március 15-én ajtónyitásra kinézett a laktanya ablakán és látta, hogy **Ambrus** a kapu hasadékából csomagokt vesz ki s azt idegesen felbontja. A csomagban boriték, a borítékban újságból kivágott G. és A. betű volt, valamint egy papirpénzek átkötésére szolgáló papirszalag. **Ambrus** ezt átadta neki. Ő megmutatta urának a betűket, átkutatták **Ambrus** szobáját és ott megtalálták azt az újságot, — ahonnan a betűk hiányoztak.

Becz Ferenc kereskedők és **Sajnovics Mihály** postaküldönc tanúvallomása után **Biró József** bognár elmondotta, hogy **március hó kilencedikén Ambrus felkereste őt és megkérte, hogy ha érdeklődnének nála, hol volt ő február hó 28-án, mondja azt hogy nála tartózkodott.**

Kérését azzal indokolta, hogy ő akkor Turonyban volt és nem volt távozási engedélye, nem akarja magát fegyelmi büntetésnek kitenni. A tanú nem is gondolt arra, hogy a csendőr lehet a gyilkos és ezért először, mikor nála érdeklődtek. **Ambrus kivánsága szerint valott.** Mikor azonban meghalotta, hogy Ambrust gyilkossággal gyanúsítják, azonnal jelentkezett és mindent elmondott.

Raskó Ilona rendőrj felügyelet alatt álló leánnyal töltötte **Ambrus március** 15-ét. Elmondotta a leány, hogy **Ambrus, akit másfél éve ismer, rendkivül idegesnek látszott.** — Együtt ebédeltek a „Szarvas" vendéglőben. amikor valaki bejött és mesélte, hogy elfogták a szalántai gyilkost. Ambrus erre odavetette: **„Igen ám, de a bolhát".** Az illető erre azt mondotta, hogy újnyomokat találtak a gyertyatartón, mire Ambrus kijelentette, — hogy az még nem jelent semmit, nyomozás közben ő is megfogta a gyertya tartót.

Több tanú arról tett ezután vallomást, hogy **a csendőr nehéz anyagi helyzetben volt, állandóan fizetési haladékot kért,** de sohasem tudta megmondani, hogy mikor fizet.

Szomor István csendőrőrmester után **Orbán Ferenc** tiszteletbeli szolgabiró **Ambrus** lopási ügyéről tett vallomást. Mikor ő még 1927-ben segédjegyző volt, egy éjjel 1200 pengő tünt el a pénztárból. A gyanú később terelődött Ambrusra, aki feltünően költekezett. Ambrus kijelentette, hogy pénzt örökölt, de ez azonban nem bizonyult valónak.

Negyedórás szünet után az iratok ismertetése következett. A boncolási jegyzőkönyv szerint ütések és a légző szervek lezárása folytán következett be a halál. Ismertet a bíróság több levelet, köztük **Ambrus** hozzátartozóiét Ezekben folyton pénzt kérnek tőle. A tárgyalásvezető megjegyzi:

— **Ha nem ivott volna, akkor a keresetéből támogathatta volna a családját, de azért még nem volt szabad gyilkolni.**

Az elmeszakértő véleménye szerint **Ambrus degenerált, de birtokában van cselekvőképességének.**

Ezzel a bizonyitási eljárás befejeződött. Holnap reggel kilenc órakor a perbeszédekre, azután pedig az itéletre kerül a sor.

JON Atlantic
A BESZÉLŐ FILMCSODA

Kerti lakást

keresek 2 szobával, fürdőszobával és összes mellékhelyiséggel, kis kerttel, — hol a baromfitartás meg van engedve, október 1-re. Ajánlatokat „Kerti lakás" jeligére kérek a kiadóba.

A hortobágyi csárda a jövőben az idegenforgalmat fogja szolgálni

Október elsején a hortobágyi csárda jelenlegi bérlője eltávozik Ezt megelőzőleg különböző megvilágitásban cikkek jelentek meg a helyi lapokban. Nem akarunk a bérlőváltozás okaira visszatérni csak idegenforgalmi szempontból foglalkozunk e kérdéssel. Véleményünk szerint elsősorban szakértelmet és rátermettséget kell tekinteni, mint ahogy azt a főváros hasonló, reprezentábilis üzemeinek a bérbeadásánál látjuk. Olyan ember kell ide, mint például Gundel Károly, ki a Gellért szálló éttermét európai hirüvé emelte, vagy Németh Nándor, aki a Bundával tényleg müvészi és eredeti magyar vendéglőt hozott létre.

Mindenki

legyen vasárnap reggel a Kossuth szobornál.

szereti, ha szépek a képei.

mindenfajta lemezt, filmet, papirt és fényképezőgépeket legelőnyösebben beszerezhet

Szakál Géza
foto-szaküzletében. Piac-u. 34.

INGYEN

kirándulás a város legszebb részeire.

tanitás a legjobb amatőrmesterektől.

szaktanács hozzáértőktől.

Párisi levél

Páris, szeptember 8.

Svájcból Párisba vitt az utam. Az utolsó nap svájci ujságiró kollégám szivességéből feledhetetlen élményben volt részem. Repülőgépen átrepültük Svájc nagyrészét, a szebbnél szebb vidéket. Magasan szállt a hatalmas gép a ködbevesző, kéklő havasok között; hideg is volt erősen s alattunk terült el a Montblanc, a Jungfrau, a csörgedező patakok, szebbnél szebb városok, fürdők. Oly tiszta, oly isteni volt minden itt a magasban, egy törékeny gép szárnyán, ahol még a magunkfajta cinikus, blazirt ember is megjavul, jobb lesz, tisztább, emberibb érzések fogják el s örül mindennek, ami szép, ami kedves, ami jó, ami igaz. Itt nincs gyülölködés, gáncsoskodás, tülekedés a magasban.... Ilyen érzések között szállunk le s utána kezembe veszek egy itteni ujságot. Kiabáló cimek: Véres tüntetés Budapesten. Halottak, sebesültek százai. Tendenciózus, rosszakaratu, valótlanságoktól hemzsegő cikk. Azonnal keserü lett a szám ize. Odafenn a levegőben — a Montblanc közelségében — jobb volt....

*

S mikor a francia határ felé közeledtem, Bázelben német emberekkel találkoztam s már nem lepett meg a kérdésük: Milyenek a közállapotok Budapesten? Elmehetünk-e oda életveszély nélkül? Megnyugtattam őket, hogy elmehetnek, de szerettem volna, ha ott lett volna egy szociáldemokrata vezér, — mondjuk Györki elvtárs, — „a tüntető séta szervezői", hogy lássák és halljják, mi a munkájuk eredménye a külföldön. Azt hiszem, kis lelkiismeretfurdalás gyötörte volna őket.

* * *

A bázeli gyorssal mindig utazik pár magyar, de hogy egy félkörsi is tele legyen velük, nem mindennapi. A magyar szó hallattára érdeklődtem, kik azok a szomszédos kocsiban, hát a Párisi Magyar Diákszövetség társaskirándulói mentek Párizsba, köztük két kedves debreceni ismerősömre is akadtam, **Csáky János** dr. vizsgálóbiróhelyettesre és dr. **Csernátony Lajos** biró, itélőtáblai elnöki titkárra. Mindjárt kellemesebb volt az út Párizsig.

* * *

Párizs.... Annyian annyiszor és annyiféleképpen irtak róla, felfedezték, dicsőitették, ócsárolták, szidták, Párizs, — valóságos fogalommá nőtte ki már magát. Nem akarom én most felfedezni Párizst a debreceniek számára, nem akarok ódákat zengeni a szépségeiről és nagyképüség volna lehúzni és azt mondani: Szép, szép, de nekem nem tetszik.

Páris világváros, Páris eredeti, Páris — az Páris...

* * *

Ami megkapja és lenyűgözi az embert, az a hatalmas, borzalmasan óriási autóforgalom, amit mégis boszorkányos ügyességgel, egyszerüen, zajtalanul, csendben, rendben, fegyelmezetten bonyolitanak le — és az az óriási kivilágitás, fényreklám az esti órákban. Ez tündérien szép. Máskülönben a nők itt sem erkölcsösebbek, vagy erkölcstelenebbek, mint odahaza, itt sincsenek jobban kifestve kipuderezve, mint otthon, a híres párisi elegáncia, — legalább is a középosztálynál, a nagy tömegnél már a múltté, — nagy a szegénység, a nyomor itt is, pedig győztes állam a francia.

* * *

Ha Párisba jössz jó magyarom, — irja már Orbók Attila is, — nézd meg végezd el a kötelező „gyakorlatokat", mássz fel az Eifel-toronyba, barangold be a Louvrét, sétálj a Luxenbourg kertben, menj be a Notre-Dame templomba stb. s utána menj az utcára, céltanalu csatangolj, ödöngj, bámulj, nézkelődj, jobban megismered Párist és jobban megszereted. Igaza is van. Igy tettem én is, — nem bántam meg. S ha erre visz az útad jó magyarom, tégy te is úgy. Nem bánod meg...

* * *

Tömve magyarokkal Páris. Az uccán nemzetközi arcok, japánok, kinaiak, pipás angolok, turbános arabok, — amerikaiak és magyarok, magyarok mindenfelé. A sok állásnélküli magyar itt próbál elhelyezkedni. Haza azt irják, — szégyellik az igazat, — jól megy a sorsuk. Itt már bevallják, hogy bizony nyomorognak, éheznek s kemény, sokszor igen dúrva nehéz munkát kell végezniök.

* * *

Van magyar vendéglő is, magyar csárda Párisban. Az egyik francia vendéglőben az étlapon olvastam: *galouska*. A galuskát ajánlották franciásan irva.

* * *

Ugy ünnepelni, lelkesedni valamiért, amit francia követ vagy ér el — mint francia —, nem tud senki más. Látni kellett volna, mit csináltak, mikor megjött a hire, hogy Costes kapitány átrepülte az óceánt. Azt nem lehet leírni, azt az örömmámort, lelkesedést, kivilágitást, zászlódiszt, reggelig tartó óriási forgalmat, emberáradatot, embertömeget, amely lelkesedett a francia dicsőségért, a francia gloireért.

* * *

Páris éjjel... Az apacstanyák, a mulató Montmartré — minden mesterkélt, minden talmi, minden mü. *Üzlet — az idegenforgalomra, az idegenek csalogatására,* hogy elmondhassák, voltam Párisba, az apacstanyán és táncoltam a veszedelmes apacs szeretőjével. Az a félelmetes apacs rikító sáljával, vad micisapkájával úgy van szerződtetve: estére öt frankot kap a tulajdonostól, mert megjátsza az apacsot.

Vannak igazi apacsok, de azok nem mutatják magukat. S azokkal nem is tanácsos kikezdeni... Azoktól a párisi rendőrök is félnek. Mert egy késszúrás gyorsan megy s az apacs jól céloz...

* * *

S aztán az már szintén a külföldiek csalogatására s a beteg idegzetü emberek kielégitésére szolgál: éjjeli mulató, söröző, ahol a nők teljesen ruhátlanul, csak ékszereiket felaggatva — sétálnak fel s alá; borozó, ahol a pohárt emberi koponya helyettesiti s koporsóba ülsz pamlag helyett, hogy megidd azt a rossz sört, amit itt jó drágán felszolgálnak. S sok ilyen különleges, excentrikus, kéteshirű hely, ahova férfiak, nők együttesen járnak. De jobb erről nem irni...

* * *

A középületeken mindenütt zászló, a francia kék-fehér-piros lobogó és a felirás hatalmas betükkel: szabadság, egyenlőség, testvériség. Azt mondják — én nem láttam —, hogy a fogház falára is ki van irva: *Szabadság, egyenlőség, testvériség...*

* * *

Hétfőn délután kedves vendégek futottak be Párisba a *Gare de l'Est*-re, a pályaudvarra. **Dr Nyiry László kollégám vezetésével 15 debreceni társasutazást rendez s ezek érkeztek meg.** Az állomáson egész kis debreceni kolónia fogadta őket *Gonda* Jenő volt debreceni ujságiró, aki most az *Esti Kurir* párisi tudósitója és szép karrierre számithat — vezetésével. Az egész pályaudvar magyar szótól volt hangos.

* * *

A Névtelen, ismeretlen katona hatalmas, gyönyörü emlékoszlopánál ülök. Szeretek pályaudvaron, forgalmas, felkarolt helyeken ülni, nézdelődni, ahol özönlenek az idegenek, bennszülöttek egyaránt s megmutatják igazi énjüket. A Névtelen Katona sírjánál örök mécses ég. Ülök, nézdelődök. S egyszer kis mozgolódás, zaj, egy munkáskülsejü ember erélyesen rászól egy jól öltözött férfira, hogy az örök mécses előtt adja meg a halott katonáknak a tiszteletet s *vegye le a kalapját.* S megtudtam, hogy a munkás — szélsőséges *szociáldemokrata.*

S megint csak a budapesti véres szeptember jutott az eszembe s keserü lett a szám ize, bár itt volna egy nemzetközi szociáldemokrata vezér s látna avagy hallana mindent.

Mert a francia szociáldemokrata nem nemzetközi, hanem nemzeti, sőt erős nemzeti érzés hevíti, ő francia, francia, francia s csak utoljára szociáldemokrata s akkor sem nemzetközi és leveszi a kalapot a fejéről annak, aki nem tiszteleg a halott katonák emléke előtt...

Jó néha, néha — minél gyakrabbat, utazni, járni-kelni a nagy világban nyitott szemmel, magyar szívvel — hej, de sokat lehet tanulni én jó magyarom.

Tamássy László.

A „Debreczen" olvasóinak társasutazása a Rivierára és Korzikába

Indulás 1930 szeptember 20-án. — Utazási időtartam 14 nap. — Részvételi költségek 540 pengő.

A „Debreczen" szerkesztősége megállapodást létesitett az Österreische Verkehrbüroval, mely szerint a Bécsből szeptember 21-én a Riviérára és Korzikába induló társasutazásban való részvételre a „Debreczen" olvasói részére megfelelő számu helyet biztosit.

Debrecenből 1930 szeptember 20-án reggel 7 órakor indulnak a debreceni résztvevők és Bécsből másnap, 21-én reggel folytatják utjukat Tarvison és Velencén keresztül Genuába. Az utazás résztvevői Nizzába, Monacoba, Montecarloba, Ajaccioba és Florenzbe mennek s közben sok szép hajóutat és autókirándulást tesznek meg. A részvételi dij vonaton III. osztály, hajón II. osztályon, Genuában kezdődő és Florenzben végződő ellátással együtt Debrecentől Debrecenig szóló jeggyel 540 pengő. Ezen társasutazás visszatérő jegyei Florenztől kezdve egyéni utazásra is érvényesek, tehát az utasok hosszabb ideig is maradhatnak Olaszországban.

Érdeklődőknek kimeritő felvilágositással szolgál irásbeli megkeresésekre is a „Debreczen" idegenforgalmi rovatának szerkesztősége.

Ugyancsak részletes tájékoztatót adunk ausztriai és svájci 8, 14, 30, 45 napos kedvezményes utazási lehetőségekről.

Közérdekü levelek

Panasz a Piac uccai egyházrészben levő ref. iskolák elhelyezése körül.

Tanév kezdetén mely probléma megoldása lenne sürgősebb a mai nehéz gazdasági viszonyok között, mint éppen a tanügy problémája? Van-e bármely fontos ügy annyira lelkéhez nőve a családfőnek, mint kedves gyermekeinek nevelésügye? El is vagyunk látva bőven bajjal, kiadással, mihelyt a fiunk, vagy leányunk abba a korba jut, amikor iskolakötelezettsége a tanterem falai közé hivja. El vagyunk látva még akkor is, ha felesleges gonddal és évről-évre tulfütött izgalommal járó kellemetlenségektől az iskoláztató közönség meg van kimélve.

Városunk református elemi népiskolai ügyéről óhajtok ez alkalommal szólani. S hogy ezen felszólalásomnak a nyilvánosság utján keresek teret, annak oka a következő:

Hosszu évek óta panaszhangok szállanak a város nyugati részén lakó református szülők ajkairól, hol a hivatalos közegekhez irásban és szóban, hol pedig elkeseredettségükben az uccán elég hangosan tárgyalgatva, méltatlankodva amaz intézkedések felett, hogy **a Piac uccai egyházrész lakosainak gyermekeit, lakásuktól távol eső iskolákba helyezik át.** Most is a multakhoz hasonló természetü elbánás foglalkoztatja a szülőket, azon intézkedés miatt, hogy **a Miklós uccai ref. leányiskolánál levő 3 tanteremben nem akar I—VI. osztályt elhelyezni** s mindenképen azon erősködnek, hogy a nevezett iskolánál levő harmadik tanterem nem felel meg a kivánalmaknak, pedig köztudomás szerint abban 16 év óta állandóan tanitás volt.

Sulyosbitja az eljárást az a körülmény, hogy a város nyugati területén, a Csapó uccától az Ispotály telepig a Miklós uccai leányiskolán kivül az egész Piac uccai egyházrésznek sem fiu-, sem leányiskolája nincs, ezért érthetetlen, hogy az illetékesek a meglevő 3 tanteremben nem akarnak hat osztályt (2—2 osztályonként) elhelyezni addig is, mig a Széchenyi uccára kért központi iskola felépitésügye egykor dülőre jut. Reméli a református közvélemény, hogy a mai napon tartandó presbiteri közgyülés néhány percet szentelni fog ennek az évről-évre nehezebbé váló probléma megoldásának és utasitani fogja iskolaszéki elnökét, hogy a Piac uccai népes egyházrész adófizető tagjai szerény és akadályba nem ütköző kérését, a sulyosabb következmények elkerülése szempontjából is, haladéktalanul teljesitse.

Több szülő.

Szőrmebundák

szakszerű alakitását és javitását jutányos árban vállalom

Adler képesitett szücsmester **Batthyányi-u. 2. Telefon 17-08.**

Csoda olcsó árban árusitunk ezidén nagyon tartós kézimunka

iskolai cipőket

Dorkó tornacipőt, női és férfi strapa és **divatcipőket.**

Egy próbavásárlás állandó vevőnkké tesz!

Neumann Testvérek, Piac-u. 9. **Bika-szálló mellett.**

„Salgó" Imperiál konyak

az elismert és kedvelt márka.

PETROV

Ezen az éjszakán a madár is néma,
Csak valahol messze sír a lágy sziréna,
Búcsúzik egy hajó a Volga ölében,
Halkan ring a hangja a távol ködében,
Foszlányos dallama besurran szobámba,
Égő, kék szemekkel néz rám a homályba,
Szivem simogatja birhatatlan bánat...
...Petrov, ma nehozd el a balalajkádat!

Hazudik a csillag sötétre vált égen,
Ilyen fényes nem volt egyik sem már régen,
Dalol a lelkemben hangos ezer hárfa,
Csókok özöne hull, halott, sebzett szájra.
Most forró fejemet térdedre hajtanán,
Pattanó mellemben úgy érzem, alhatnám
S megkeresném titkon, tüzet gyujtva, szádat...
...Petrov, ma ne hozd el a balalajkádat!

Nagy vágyak szakadnak kiszikkadt karomra,
Hegyeket döntenék ez estén halomra,
Az éther-mezőben búsanbontva repülnek,
Letaposott álmok szárny hegedülnek,
Piros szirmot nyitna a fakó szederág,
Kacagva mesélném: megjött az eszterág!
S holnap tarlott réten sírva járna lábad...
...Petrov, ma nehozd el a balalajkádat!

(Kesztyűsné Balogh Margit.)

Munkásjóléti intézmény a falun

LÁTOGATÁS SÁRRÉTUDVARI NAGYKÖZSÉG „NAPKÖZI OTTHONÁ"-BAN. — AHOL SZERETETTEL ÁPOLJÁK A MUNKÁSOK GYERMEKEIT.

Reggel 4 óra, már teljes világosság van. A község minden részéből hozzák a munkások, asszonyok, a gyermekeiket a „Napközi Otthon"-ban. Tiszta, fehérfalu épület, az udvarán lombos fák nyujtanak hűs árnyékot. A gyermekeket átadják a gondozónőnek és mennek a határba dolgozni, ahonnan este 8 óratájt jönnek haza, átveszik a gyermekeiket éjszakára, hogy másnap kora reggel ismét elhozzák. Igy megy egy kora tavasztól késő őszig — évek óta.

Van is Sárrétudvariban bőségesen gyermekáldás. De a ‚Napközi Otthon'-ban csak 6 éven aluli „pulyák" vannak. A többi a határban van, résztvesz a gazdasági munkában: libát, tehenet, lovat, juhot őriz, vagy gyomlál, kapál: megkeresi a kenyerét. Munkában az egész falu, Sárrétudvariban nincs munkanélküliség, nincs naplopó! Még a cigányok is munkára fanyalodtak; nem főfoglalkozásuk már a lopás, mert az elhagyott házakat harapós kutyák őrzik, a cigányszagra pedig különösen dühösek.

Már ott az intézmény fővédnöke, Sárrétudvari nagyasszonya, az Amerikát járt Nagy Ferenc ref. lelkész felesége. Ott van a tej-, kávé- és kenyéroszlásnál. Az értelemesebb pulyák „Kezit csókolom"-mal üdvözlik, a kicsinyebbek nevetnek rá. Okleveles tanár, a debreceni Dóczy-intézet volt tanárnője, az intézet volt növendékeinek bálványozott „Juci néni"-je leánynevén Kovács Julia, régi kálvinista papcsaládból való, néhai édesapja Füzesgyarmaton volt lelkipásztor, testvére Kovács Pál pedig Nádudvaron folytatja apja hivatását. Minden pulyához van szava, megsimogatja őket, a kócosokat megfésüli, a mocskosakat megmosdatja. Sok még álmos, ezeket lefekteti sorjában. Majd kiadja a rendelkezéseit a napi ellátásra, azután a lisztet, zsirt és a szükségeseket. Két kis pulya kornyakozó, szomoru: azokat majd megvizsgálja az orvos.

Már 6 óra. a reggeli kiosztás ideje. Hirtelen sebbel-lobbal siet el a papné. Megy ő is reggelit adni: maga szoptatja kéthónapos csecsemőjét. Tíz évi tanári szolgálattal ment nyugdíjba, hogy igazi hivatásának, az anyaságnak szentelje további életét.

Mintha férj és feleség egymást váltanák fel a munkában: jön Nagy Ferenc, a pap. Hatalmas szál ember, 40 éves, hollófekete hajsörényébe már néhány ezüstös szinű is vegyül. Szép, barnaarcu, fekete kún, az Attila világhódító fajából való. Családfa nélkül is — az ősök nem a góthai almanachba irták a leszármazási táblát, hanem az utódra nyomták a családi bélyeget természetben — megállapithatja az antropológus, hogy ez a szelidtekintetű, ábrándos nézésű férfi a legszebb fekete kun fajtának tiszta hajtása. Valamelyik őse talán táltos lehetett, az Attila világhódító seregében, tábori pap...

Seregszemlét tart ő is a gyermekhad felett. A reggeli elfogyasztása után a lánykák és a fiuk külön-külön csoportokba húzódnak. A fiuk kergetőznek, birkóznak, hengergőznek: övék a tágas udvar, a lányoké csak az egyik sarokrész. Vidám lárma nyeli el a pulyák olykori sirását. Az öles termetű pap kis zsámolyra ül, körülveszi a gyermeksereg: kikérdezi őket, mesét mond. De szól a harang, mennie kell;

JON Atlantic
A BESZÉLŐ FILMCSODA

ám alig távozott el, már jön a felesége.

Igy telik el a nap. Este 8 órakor jönnek a munkásszülők és viszik haza a kis családi otthonba jól táplált, jól gondozott, makkegészséges csemetéiket, hogy másnap kora reggel visszavigyék őket a Napközi Otthon-ba, az igazi szeretet hajlékába.

Már évek óta áll Sárrétudvariban a Napközi Otthon; mióta 8 évi amerikai lelkészkedés után visszatért Nagy Ferenc az óhazába dolgozni a magyar fajért. Ez a legszebb, legmaradandóbb munkája, mert Sárrétudvariban e jólsikerült munkásjóléti intézmény létesítésével megszünt a burzsuj és proletárkérdés, hiszen a Napközi Otthont a volt burzsujok tartják fenn a volt proletárok javára. Sárrétudvariban a magyar fajszeretetben igy olvadtak össze a burzsujok és proletárok — testvérekké!

Mig a Napközi Otthon áll, ezt a testvériséget nem tudja megbontani semmiféle világnézleti különbözés. Látható bizonysága ennek a ref. templomnak a Sárréten messze látszó tornya is, mely eddig vörös volt, de most ezüstfehéren csillog...

Magyar őrszem.

—

Két fontos közszállitási rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszter

A kereskedelmi miniszternek tudomására jutott, hogy igen sok versenytárgyalási határnap megállapitása nem a Közszál'itási Szabályzat 16. szakaszának 7. pontjában megszabott 30, illetve 15 napi legrövidebb időköz betartásával történik meg, illetve a versenytárgyalási hirdetéseket nem a kellő időben publikálják. Az iparosok és vállalkozók ismételten panaszt emeltek, hogy a hirdetések késedelmes publikálása miatt még az előirt legrövidebb időköz sem áll rendelkezésükre. A miniszter ezért most rendeletet intézett valamennyi alárende't hatósághoz, hivatalhoz, intézethez és üzemhez, amelyben felhívja őket arra, hogy

az ajánlatok benyujtásának napját ezentul fegyelmi felelősség terhe mellett a Közszállitási Szabályzatban megszabott időközök betartásával állapitsák meg.

Ugyanekkor kiadta az alábbi miniszteri rendeletet is, amelynek szószerinti szövege a következő:

»A szakiparosság részéről panaszt tettek amiatt, hogy az állami és más hatósági épitkezéseknél, kü'önösen a költségvetés és az esetleges szükséges tervrajz megtekintése, illetve megszerzése nagy nehézséggel jár

s ezáltal a szakiparosmesterek az ajánlat megtételének lehetőségétől sok esetben elesnek.

Felhívom tehát cimet, gondoskodjék arról, hogy az esetben, ha az épitkezés nem a kiiró hatóság székhelyén történik, a kiirási művelet és általában az ajánlattételhez szükséges adatok a költségvetéssel együtt, valamint az ajánlattételhez esetleg szükséges tervrajz másolati példánya az épitkezés színhe'yén a város mérnöki hivatalában, illetve a községi elöljáróságnál az érdekelt iparosok által megtekinthető, illetve megszerezhető legyen, miért az említett fratoknak

legalább 3 példánya a versenytárgyalási hirdetés kibocsátásával egyidejüen feltétlenül oda megküldendő.

Azt a körülményt, hogy a szóban levő adatok hol tekinthetők, illetve ho' szerezhetők meg, a versenytárgyalási hirdetésben természetesen fel kell tüntetni.«

A NÉMET KÜLÜGYMINISZTER A KISEBBSÉGI KÉRDÉS NAPIRENDRE TŰZÉSÉT KIVÁNJA.

Páris, szept. 12. Genfi jelentés szerint Curtius német külügyminiszter levelet intézett Titulescuhoz és abban felkérte, hogy a kisebbségi kérdést tüzze a bizottságok napirendjére.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ
BOCSKAY TÉR

METEORBAN: Ma, szombaton: Scarlat betü. Dráma, 9 felvonásban. **Lilian Gish** és **Lars Hanson** főszereplésével. Kisérő: **Olimpiász a sivatagban. Max és Mórie** vigjátéka 7 felvonásban.
Előadások: 7 és 9 órakor.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Pétertia ucca 17.

A páratlan hatásu
Hajduszoboszlói Strandfürdő
reggel 7-től este 8-ig állandóan nyitva. — Vasárnap és ünnepnapokon
50 százalékos vasuti kedvezmény,

TURUL cipőgyár R.-T. Piac ucca 63
ISKOLA-cipők fiuk és leányok részére a legjobb anyagból már **P 12.50-től**
Férfi- és női cipők fekete és divatszinekben **P 14.50-től**
Tornacipők és gyermekharisnyák rendkivül olcsó árakban.
Turul cipőgyár r.-t. Piac-u. 63

Közérdekü levelek

A szoboszlói, debreceni és karcagi mély furásokról.

Tekintetes Szerkesztőség!

B. lapjuk szeptember 10-i számában megdöbbenéssel olvastam, hogy a hajduszoboszlóiak küldöttségileg keresik fel a pénzügyminiszter urat, hogy a Szoboszlón eszközölt második mély furást ne engedje megsemmisiteni, hanem kapcsolják összse az első mély furással, mivel mindkét mélyfurásnak a vize egyenlően hasznos és egyenlő gáztartalommal is bir. Ezer okom van a megdöbbenésre, mert szörnyü szegénységünkben arról még álmodni sem mertem volna, hogy olyan nagy értékü kincset, mint a szoboszlói mélyfurás, olyan könnyüszerrel meg lehessen semmisiteni. Eszembe jutott, hogy a debreceni mélyfurással kapcsolatban is volt olyan törekvés, mely gáncsolni akart, mely Pávay Vajna Ferenc főgeologus urat akarta a mélyfurásoktól elkedvetleniteni. Ki kell jelentenem, hogy ez nem fog sikerülni, mert ez a debreceni nép lelkéből a legnagyobb felháborodást és tiltakozást robbantaná ki. Megdöbbenésem jogosságát igazolta azon körülmény is, hogy már hónapok óta suttogják az emberek itt is, ott is, hogy a debreceni mélyfurásnak is vége, — mert a furó 1200 méteren felüli mélységben beletört és nem tudják kivenni. És hogy a multban is hasonlóképen semmisültek meg a mélyfurások Debrecenben, hogy a meghozott óriási áldozatok után a furó mindig beletört és a furásokat be kellett szüntetni. Bár azóta sok idő telt el és a technika is szédületes mértékben haladt előre, mégis gondolkozásba ejtette az embereket s a furó beszakadásával a mult eseményeit vélték megismétlődni. S igy nagyon jó hatással volt a város közönségére Pávay Vajna Ferenc fő bányatanácsos urnak b. lapjuk tegnapi számában megjelent azon megnyugtató kijelentése, hogy a betört furó-szerszám kiemelése után rövidesen folytatják a munkálatokat. — Fenti kijelentésnek megbecsülhetetlen nagy értéke volt, mert reményt nyujt arra nézve, hogy még sem lesz sikertelen a debreceni mélyfurás.

Arra kérem Pávay Vajna Ferenc főbányatanácsos urat, hogy ne hallgasson senki rosszakaratu kritikára, hanem továbbra is haladjon egyenest a nagy szaktudása által vezényelt becsületesség utján s tartsa be a folyó év julius 19-én b. lapjukban tett fogadalmát s egyben kérje meg nevünkben a magyar miniszter urakat, hogy minden nélkülözhető pénzt csak a mély furásokba fektessék, mert ezáltal az elszegényedett ország felbecsülhetetlen kincsekhez juthat.

Továbbá arra kérjük Pávay Vajna Ferenc főgeologus urat, hogy a jövőben a mélyfurásoknál szüntessék meg a cső nélkül való furásokat, mert legtöbb esetben csak a cső nélkül való furásoknál szokott a furókészülék beleszakadni. — Továbbá arra is tisztelettel kérjük a főgeologus urat, hogy sziveskedjék bennünket a karcagi mélyfurásokról is felvilágositani, hogy mi történt Karcagon azzal az óriási nyomásu gázzal, amelyik azt a szörnyü sulyu furókészüléket a furótorony tetején kivágta.

Feltámad előttem a mult, a háboru előtti idők, amidőn felfakadt Erdélyben a sármási földgáz, ami az Istennek olyan nagy értelmü adománya volt, hogy egész Erdélyt gazdaggá lehetett volna vele varázsolni. És később mondogatták az emberek, hogy a sármási földgáz vastag tüzoszlopként égett esztendőkön keresztül, anélkül, hogy azt valaki megakadályozta volna. Milyen szörnyü vétek! Nem lelte senki magyarázatát, hogy hogyan volt az akkor lehetséges. Az a hir járta, hogy azért engedik azt a megbecsülhetetlen nagy értéket levegőbe ömölve égni, hogy a bányarészvényeket értéktelenné ne tegye. Ugy hallottam, hogy a háboru kitörése után a további ömlést meggátolták és gáztartályokba engedve elhordta a német. Akkor azt mondtuk, hogy az osztrákok büne volt és később, a háboru elvesztése után e szörnyü bünt mégis a mi rovásunkra irták.

Vigyázzunk tehát, a sármási eset ne ismétlődjön meg, mert most még szegényebbek, még nyomorultabbak vagyunk és nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy a föld kinálkozó kincseit Csáky szalmájaként kezeljük. Nem szabad megsemmisiteni a szoboszlói második furás eredményét, nem szabad abbahagyni a debreceni furást, hanem tovább kell menni; az emberi akarat és tudás végül is győzedelmeskedni fog.

Csomor Gyula,
törv. bizottsági tag.

A művésznövendékek kiállítása ma délelőtt nyilik meg a Kereskedő Társulat disztermében

A főispán, a polgármester és a város tanácsi szobrai a kiállitáson.

Nagy meglepetések várnak a közönségre a művésznövendékek kiállitásán, amely a Debrecen—Hajdumegyei Széchenyi Szövetség rendezésében ma délelőtt nyilik meg, a Kereskedő Társulat disztermében. — Először is jelen lesz az egész városi tanács és ezenkivül több vezető ember szobrokban. Szoboszlay Sándor, a város ösztöndijas, nagytehetségü szobrásznövendéke, aki Kisfaludi-Strobl Zsigmondnál tanul, egész sereg portrét csinált Debrecen társadalmának vezető férfiairól. Hadházy Zsigmond főispán markáns, Baltazár Dezső mély gondolatot tükröző és Vásáry István nyilt tekintetü mellszobrai mellett láthatja a közönség Balla Bertalan, Csürös Ferenc, Vass Károly, Veress Géza tanácsnokok, Miszty Károly főügyész, Ady Lajos tankerületi főigazgató, S. Szabó József ny. igazgató, Csürös Béla tanár portréit. Ezek mellett különösen kiválik az Ady Endre fejszobra és egyik fekvő aktja.

Másik kedves meglepetése a kiállitásnak, hogy az utólsó pillanatban megérkezett Sebők Erzsi, akinek az elmult napokban egy soproni kiállitáson volt nagy sikere. Sebők Erzsi Vaszary Jánosnak, a modern magyar müvészet legmodernebb utakon járó értékének a tanitványa, — most végezte az első évet a főiskolán. Érzékeny és vibráló egyéniségét jellemzően tüntetik vissza szines, finom tónusban tartott, virágos pompáju képei.

A többi kiállitók: Iványi Nárcisz, Farkas György, Tóth László, Fekete Pál és D. Szabó István márkái is — nem akarva elébe vágni a kritikának, — uj értékekkel gyarapitják Debrecen müvészetét.

A bemutató kiállitás ma délelőtt 11 órakor nyilik meg a Kereskedő Társulat disztermében. Az ünnepélyes megnyitó, amelyen a tárlat megnyitó beszédét Csobán Endre főlevéltárnok, a Csokonai Kör főtitkára mondja, nem mindennapi eseménye lesz Debrecen müvészi és társadalmi életének. A müvészi élet decentralizációja szempontjából, — amiről az utóbi időkben annyi szó esett, ennek a kiállitásnak a jelentőségét már maga a tény igazolja. Talán van valami abban, hogy a vidék müvészi élete azért nem fejlődhetett az elmult időkben, mert maguk a müvészek is csak Budapestet tekintették egyetlen helynek a müvészi érvényesülésre. Ezen egyes emberek alkalomszerüen nem változtathattak. Tervszerü munkára van szükség, mely müértő és müszerető közönség nevelésével megteremti a vidéki szélesebbkörü müvészi életet és ezzel megteremti a vidéki müvészet létfeltételeit. Éppen ezért a fiatal debreceni müvésznövendékek évenként megrendezendő kiállitása és ezen keresztül tervszerü munkája Debrecen müvészi életének nagy kifejlődését igéri.

A kiállitás az ünnepélyes megnyitó után egy hétig marad nyitva és egész napon keresztül dijtalanul megtekinthető.

Apáthia

Nem érdekel engemet
Soha semmi sem,
Rosszak, jók az emberek?
Oly mindegy nekem!

Bármerre megy a világ
Kopott szekere,
Unom a komédiát,
Nem ülök bele.

Éldegélek csöndesen
Otthonom ölén
S ami itt van, idebenn,
Annyi az enyém.

De ez aztán túlelég
S drága módfelett:
Egy aranyos feleség
S egy édes gyerek.

S folyhat bár könny s vérözön
Az uccák során,
Nem hagy el a szent közöny,
Az se hat ma rám.

Legfölebb ha már nagyon
Orditoz a vész,
Kinézek az ablakon,
Ennyi az egész.

Révi Nándor.

Elszaladt a szőlő

Irta: **Hegyaljai Kiss Géza.**

1.

Ez a szőlő nem úgy szaladt el, ahogy más szőlő szokott. Mert sok ember földje és minden fekvősége leszalad a torkán. De olyan tisztes, törekvő emberről, amilyen Csabai Miklós uram, nem lehet ilyesmit feltételezni. Biróviselt, kurátorságot letudott elöljáró, egyébként is minden házanépével egyetemben szorgalmas nemzetség. Nincs is nála nevezetesebb ember Megyaszó hajdani kerített városában.

Mondom: a Csabai Miklós uram szőlője más módon szaladt el.

Egy tavaszvégi reggelen Csabai bácsi vállára kanyarította a szeredást, hogy ne lásson szükséges földi jókban hiányt, karjára sodorintott egy pásztma rafiát, hogy kötözője is elég legyen, s vidáman elköszönve a konyhán sürgölődő asszonynéptől, kifelé indult a szőlőhegy felé. Még vissza is szólt az ajtóból, hogy a lányok meg ne kössenek igen, hadd kötöznének valamit ők is délutánig. Meg osztán az elemózsia is idejében kint legyen, mert tegnap délután, ahogy az Isten házából kijöttek, Maksai tanító úrtól is azzal vált el, hogy iskolai után nézne ki a Sulymosra egy kis uzsonnára.

2.

Ment hát a Súlymos felé.

Betyár kapaszkodókon vitt az út az ő szőlője irányába. Előbb nekivágott az ösvény a közbülső hegy gerincének, azután kereste az ereszkedést a lankákon a Hernád medre felé, néhol olyan meredeken, mintha hanyat-homlok akarna a víz alá bukni. Csabai Miklós harminc éve járta ez az utat, úgyszólván naponkint. Ismerte minden gödrétbütykét s fel se vette, ami másnak talán szuszogós is lett volna.

Pedig eléggé elnehezedett önmaga is. Elég jónövésü, termetes ember lett volna ő, csakhogy annyi háj rakódott rá, hogy inkább alacsonynak látszott már, mint magasnak. De nem bánta azt sem, ha alacsonyodik, legalább könnyebben eléri az unokája, ha meg akarja csókolni. Különben a legkisebb, a Gizi, maholnap túltesz rajta magasságban.

Ahogy az unokáira gondolt, elmosolyodott. Fiugyermeket nem adott neki az Isten, lányok is mindössze egy szál volt, hanem a veje, a szelidszivü, selymesszavú Illés Barna, igen oda volt nőve a szivéhez. Benne igazán édesfiat kapott. Fia azonban neki sem volt, csak három szál leánya. Az egyik kezesebb, kedvesebb, mint a másik. Hát így már érdemes küzdeni, törekedni az embernek!

Hát Csabai Miklósnak volt miért mosolyogni, ha az unokáira gondolt. Jönnek majd ők is nemsokára, gondolta a nagyapó és visszafordult a falu felé, nem tüntek-e még fel valahol a kertek végében? Még nem jönnek. Törüli az öreg izzadó homlokát, mert ugyancsak verejtékes lett 2 égő piros arca, ahogy a tetőt elérte. Meleg lesz máma. Még csak a reggeli harangszó csendes zsongása biztatja az embert munkára, máris tüzesen ver a nap.

Áll a magyar a tetőn. Félpercig gyönyörködik a völgyben heverő faluban, a maga házának csillogó bádogfedelében, aztán baktat derüsen tovább a lejtő felé. Ez is gyönyörü vidék. Kassa völgye. Amott hatalmas kék hegyek, idébb lankák, szilvások, szőlők. Bokorral szegett utak, mesgyék, csoportos cseresznyefák ...

— De mi a ménkü? — képed el Csabai uram, hiszen az ő cseresznyefája nincsen a helyén! Az pedig az összes közül kimagaslik. Mi van vele? Még nem látja tisztán a képet, mert garádják, kanyarodók takarják el a szeme elől, de a szivét az aggodalom és a keserüség ködei ülik meg. Hol az ő cseresznyefája?

3.

Odébb megy pár ölnyire, de már sietve. Aztán megmerevedik, akár a márványbálvány. Nincsen a helyén a szőlője sem. Csunya, agyagos szakadék tátong a helyén. Feltépett föld omlásai, kiszakitott fák gyökérmaradványai, néhol egy-egy ottmaradt karó, akár egy siránkozó fejfa az ágrulszakadt sirján.

Idejébe tellett Csabai Miklósnak, míg megértette, mi történt itt. Ahogy lejebb ereszkedett a mesgyén, lassankint utolérte a szőlőjét. Hatalmas esőzések voltak a hát végén. A víz alámosta a talajt s a Súlymos rászaladt a hernádszéli földre, a Pisze-Balog parlagjára.

Csabai uram nem volt káromkodós ember, hát könnyek gyültek a szemébe szivét facsaró keserüségében. Hát ezért küzdött harminc évig?!

Suhanckorától turta-marta a hálátlan talajt, javitgatta, kötötte a táblát, hogy búfelejtő tőkék viruljanak ki sovány agyag felsején. Most meg rajta a szőlő a más földjén, kiszaggatott, egymásraborult, részeg tőkékkel. A cseresznyefa is kimarjult. Féligdültében mintha kiáltaná: gyere gazdám, tarts meg, mert elvágódok.

Nahát, az alatt sem eszik több sült szalonnát!

— Uram, Teremtőm, de csúffá is tudod tenni az embert! — fohászkodott a jámbor öreg. Oda a fáradság, oda az öröm. Kezdődhetik elől a vesződség.

Szinte félve ment tovább az alj felé, hogyha Pisze-Balog előkerül, az még az eget is lehuzza pogány beszédjével, ahogy a kárvallását meglátja. De Pisze-Balog félrevágta a koszmós kalapját s vig csúfondárossággal kiáltotta a meglepett ember felé:

— No, tekintetes bíró úr, kellene a szőlőm? Emlékszik, hogy harmadévre kínáltam a parlagomat, de nem kellett. Minek is lett volna? Csabai Miklós csak nem éhezett meg a Pisze-Balog földjére! Hanem most már kezdhetjük az alkut előlről. Csakhogy nem a harmadévi áron. Mit gondol, szomszéd úr? Akkor a parlagot kínáltam egy pár pipa dohány ára fejibe'. Annyiért most már nem adhatom, hogy gondol olyat téns uram! Lám, csak jó az Isten. Ránéz hébe-hóba a magamfajta főd szegényére is!

Csabainak szúrta a fülét a szomszédja kelletlen beszédje, de a szavai mélyén igazságot érzett. Annyit már

A Magyar Hét (október 18-26) és a munkanélküliség elleni küzdelem

A kereskedelmi és iparkamara felhivása.

A Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedők közt az egész kamarai kerületben szét küldötte a Magyar Hét rendezésében való részvételre vonatkozó felhívást. A kamara felkéri a kereskedőket és iparosokat, hogy a Magyar Hét rendezésében azzal a lelkesedéssel és szeretettel vegyenek részt, amelyet az 1928-ban megrendezett Magyar Hét alkalmával a kamarának tapasztalnia alkalma volt. Kéri a kamara elnöksége a kereskedőket arra, hogy más kérdések, mint amilyen például a forgalmi adó fázisrendszerének kérdése, ne térítsenek el senkit sem attól, hogy a Magyar Hét akcióban részt vegyen. A forgalmi adó fázisrendszerének sikere nem a textilgyárosokon mulik, mert hiszen a fázisrendszer megvalósítására vonatkozó kérelem épen a textiliparban jelenleg a pénzügyminiszterium előtt van, de ettől eltekintve, a Magyar Hétben való részvétel mellett ma még sokkal nyomósabb érvek szólanak, mint 1928-ban. — Akkor a legsúlyosabb érv a részvétel mellett külkereskedelmi mérlegünk hatalmas passzivitása volt. A behozatali többlet a viszonyok változása, elsősorban a hatalmas gazdasági válság a megfogyatkozott fogyatkozott fogyasztási képesség miatt majdnem teljesen eltünt, azonban itt van rajtunk a még nagyobb baj, amely gazdasági és társadalmi rendünket fenyegeti: a munkanélküliség.

Magyarországon a munkanélküliek száma a nyári hónapokban is sok ezerre rugott és 35 százalékkal volt több, mint az előző esztendő ugyanazon hónapjaiban.

Ez az ipari munkanélküliség — egyik legaggasztóbb jelentősége gazdasági és társadalmi életünknek. Ha ennek a munkanélküliségnek a szempontjából elemezzük külkereskedelmi mérlegünk adatait, akkor azt látjuk, hogy az 1007 millió behozatalból 426 millió vagyis százalékban kifejezve, kereken 40 százalékot tett ki a készáruk behozatala, ami annyit jelent, hogy az országnak kerek számban 8 millióra tehető lakossága a mult évben fejenként 53 pengő értékű külföldi ipari cikket vásárolt. Már pedig kétségtelen, — hogy az az iparcikk, amelyet külföldről hozunk be, a magyar ipari munkás kereseti lehetőségeit csökkenti és a munkanélküliséget fokozza. Mikor tehát ebben az esztendőben újra megrendezzük a Magyar Hetet, akkor nagyon nyomatékosan kell rámutatni arra, hogy a hazai ipar pártolása nemcsak erkölcsi kötelesség, hanem egyuttal küzdelem a munkanélküliség ellen is.

Épen ezért a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége felhívja a kereskedőket és iparosokat, hogy vállvetve azon legyenek, hogy az 1930. évi Magyar Hét mentől nagyobb sikert arasson. Ehhez a sikerhez azonban elsősorban az kell, hogy jelentkezzenek mentől nagyobb számban a Magyar Hétben való részvételre.

Labancz Mihály tanárt ma bucsuztatják tisztelői

A debreceni fiú felsőkereskedelmi iskola népszerü, kedves tanára, a csak nem négy évtizede működő **Labancz Mihály,** — mint már hírt adtunk róla — a most kezdődő tanévben már nem kalauzolgatja tovább a fiatalságot a der-di-das és a f rancia rendhagyó ígeragozás rejtelmei között. Nyúgalomba vonúlását a Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi Iskola tanárikara, együttes ünnepi konferenciával teszi emlékezetessé és itt fogják átadni számára legmagasabb fölöttes hatóságának a kultuszminiszteriumnak és a főigazgatóságnak az elismerését is. De hát az a sok száz, meg száz nő, és férfi növendéke, akiket diákéveik legkedvesebb emlékei fűznek hozzá s akik eddig is minden alkalommal bizonyságát adták,mennyire szeretik őt hol találnak módot rá, hogy pályája végén búcsút vegyenek tőle ?

Barátai, volt tanitványai és tisztelői számára ma este nyolc órakor bankett lesz az Angol Királynő zöld termében, amelyre még déli 12 óráig lehet jelentkezni a fiú felsőkereskedelmi iskola igazgatóságánál. A rendezőség szeretettel hív- és vár mindenkit, aki egy jellegzetes tanári pálya alkonyán megakarja fürdetni a lelkét diákemlékei aranyos fényében.

A Fa és Fémipari Szakiskola két végzett növendéke külföldi tanulmányutra ösztöndijat kapott a minisztertől

A debreceni Fa- és Fémipari Szakiskola két végzett növendékét szép kitüntetés érte. A kereskedelmi miniszter az idén kilenc magyar ifjut, akik az ipari pályán müködnek, hosszabb külföldi tanulmányutra küld és e kilenc között két debreceni fiu is szerepel. A miniszter a külföldi tanulmányutat ösztöndijjal segiti. A két debreceni iparos ifjunak igy módjában lesz hosszabb ideig a külföldi ipart tanulmányozni.

Az egyik ifju **Tarr** István, a másik **Siposs László.** — **Tarr** a würtenbergi Stuttgártba kapott kiküldetést 9 hónapi időre, — mig **Siposs Olaszországba megy** 8 hónapra. — **Siposs László** apja debreceni derék asztalos mester, akinek fia már hosszabb ideig müködött a turini Fiát müveknél és lehetséges, hogy a mostani kiküldetése alkalmából sikerül oda ismét bejutnia. — **Tarr István** egy nyugalmazott debreceni vasutas gyermeke, ki ezuttal először megy németországi tanulmányutra.

Remélhetőleg a hazai ipar felendülésére ezek a tanulmányutak jó hatással lesznek, mert hiszen a miniszter most olyan ifjakat választott ki, akik maguk tényleg az iparospályán müködnek és hazajövetelük után az intelligens magyar kisiparosok számát növelik. Az ilyen tanulmányutakra kiadott pénz az állam legjobb befektetése, mert a magyar ipar megerősödését és igy a magyar pénz itthonmaradását segiti elő Ezen az uton elérjük azt, hogy a magyar iparcikkek olyan jók és értékesek legyenek, mint a külföldiek.

SZINHÁZ

Szeptember 19-én pénteken megnyilik a Csokonai Szinház

Megnyitó előadás:
SZENDREY JULIA.
Herczeg Ferenc szinmüve.

Általános öröm fogadta a szinház jól ismert plakátjait, melyek a szinház szeptember 19-iki megnyitó előadását hirdetik. A szinház ismét szint és elevenséget hoz a kora-őszi estékre és a közönség, mely hosszu idő óta nélkülözi a legnemesebb szórakozást jelentő szinházat, teljes érdeklődésével fordul a szinház felé és ugy a bérletek jegyzésével, mint a napokban formailag is megalakuló Szinpártoló Egyesületbe való tömeges jelentkezéssel és hétfőtől, 15-től fogva a napi jegyek váltásával megerősiti azt a jogos reményt, hogy a kiváló erőkből álló szintársulat előadásait a következő évben megértő, lelkes, nagy közönség fogja látogatni.

Az ország kétségkivül legerősebb müvészegyüttese a megnyitó előadás keretében Herczeg Ferenc nagysikerü, uj zenemüvében, a

Szendrei Julia

ban mutatkozik be a debreceni közönségnek, mig az énekes együttes a már világhirüvé vált magyar operettben a legendás sikerü

Viktória

cimü, Földes—Harmath—Ábrahám Pál előadásával nyitja meg az idei szinházi évet. A jegyek árusitása hétfőn, szeptember 15-én kezdődik meg.

Jegyezzen bérletet a szinház jövő szezonjára.

Huszonöt százalékkal olcsóbb a bérlet a napi áraknál.

Bérletnél a helye mindig biztositva van.

Az ország legjobb szintársulatát látja a szinházban.

Kötelesség a magyar kultura szolgálata és támogatása.

maga is belátott, hogy a szőlőjét ujból meg kell vásárolnia, mert idegen területet foglalt el. De azt is mindjárt tudta, hogy Balognak parlagja volt eladó s igy csak a parlag árát követelheti.

4.

Lassankint nyugalom szivárgott a szivébe. Egy darabig járkált, nézdegélt, békülni kezdett a helyzetével. Van kár, de nem helyrehozhatatlan. Viszszaesett pár esztendővel, de telik talán még az időből, mig napáldozatra kerül az élet sora.

Ahogy meg a lányok szines kendője megvillant a dombhajláson, a derü is visszaszállt lelkére.

A lányok meglepett kiáltásokkal közeledtek:

— Mi történt nagyapa?

— Megnőtt a szőlőnk, nagyapa?

— Jai, mindjárt kiről a cseresznyefa!

Ahogy lefelé ereszkedtek, mintha az Ur háromangyala jött volna. Az arcán a tavasz hajnalodott mind a háromnak. A tekintetében az ég tisztasága tündöklött mindegyiknek. Csak a csodálkozás, az ijedelem vitt az arcukba valami idegen vonást. Egyik se tudta: sírjon-e vagy nevessen-e?

Ilon vígan kapta át a nagyapa derekát:

— Lecsúszott a Sulymos, nagyapus, hogy targoncázzuk vissza?

Vilma ráhajolt az öreg vállára s onnan nézte a cseresznyefát könnybelábadó szemmel:

— Milyen szép ibolvát leltem nemrég is alattal

Öt gyümölcs helyett is a világ érdekelte.

Gizike, a legkisebb, nem szólt semmit, hanem őzike szökésekkel sikamlani kezdett a karók közt a szőlő tulsó széle felé. Mire odaért, sikoltva kiáltott vissza:

— Megvan, megvan! Csakhogy ez el nem veszett a földindulásban!

A fülemilefészket kereste meg a galagonyabokorban.

— No, akkor nincs semmi baj! — kacagott fel a nagyapa. S örült a lelkében, Ahol ez a leánysereg nem látja még elvesezettnek örömét, ott az erős férfiunak csak egy dolga maradhat: küzdeni, továbbépíteni!

Nem kesergett már Vilma sem. Nefelejcsvirágokat vett észre a mesgye széléhez húzódva.

5.

Délután a vő is előkerült, a hűséggel körülvett tanítóval. Illés Barna tréfálkozni kezdett:

— Most majd úgy járt édesapám, mint a gömöri fazekas, mikor szekere feldült, oszt csak a cserepje maradt.

Az após derülten adta vissza a szót:

— Mégis ott termett újra a következő szikszai vásáron!

Maksay tanító úr cigadettát sodort. Amellől szólott ki nagy nyugodtan, ahogy ő szokta:

— Szerencsés ember ön, Csabai atfus. Mert amilyen lendülettel az a szőlő elindult, azzal a fáradsággal a Hernád közepibe is beeszaladhatott volna.

Nem volt más hátra, mintlogy ezre a nagy ijedelemre igyanak egyet, és mint a tanító úr mondja: megtámogassák a szívök táját egy és más szükségesekkel.

A három lány fáradhatatlan volt a kínálkozásban. Nem felejtették el Pisze-Balogot sem körülvenni édes erőszakolásasl. S a vén csúfolódó maga is annyida megenyhült, hogy odaadta a parlagot a harmadévi áron, amit most már Csabai sem sokallott érte.

Lám, hát a zelszaladt szőlővel mégis nagyob blett a Sulymos!

6

... Eltelt pár esztendő s az öreg Csabai mintha nem is lett volna öregebb annál, amilyen azelőtt volt. Pedig nagy munkát végzett. Megmívelte, újból beültette elszaladtszőlője helyét is. Kellett a bor az unokák menyekzőjére. A legkisebbik unoka lakodalmát nagy ünepséggel ülték meg. Kettős ünnep volt. A szülők lakodalma összeesett a harmadik leány esküvőjével. Örömben, jókedvben úszott a háznép. Köszötők folftyak a Csabai-Illés nemzetség virágzására.

Csak estefelé, mikod nehéz borulatok szálltak fel a Hernád felől az égre, valami boru terült a pirosarcú nagyapó homlokára is. S amikor vidáman kerste örömét a szeretet és jókedv tanyáján, az öreg Csabai Miklós aggódva lesett ki az ablakon. És csendesen fohászkodott magában:

— Én Uram, Teremtőm, el ne vidd a Sulymost!

Olcsó, divatos
női kalapok
Kardos Béláné
Miklós ucca 4.
Takarékossági könyvre 6 havi hitel

PREMIER
A VIG- ÉS APOLLÓ MOZGÓKBAN.

Pénteken mind a két »*néma*« mozgó uj filmeket mutatott be. E filmek, amelyek már igazán és visszavonhatatlanul az őszi erős szezon hírnökei: egytől egyig kitünő produkciók.

A *Vigszinház Rod la Roque*-nak parádés filmjét, a »*Damaszkusz hercege*« c. Fox drámát mutatta be. Az egzotikus milliőben játszódó film meséje egy fiatal perzsa hercegről szól, akit nem boldogit a mesebeli gazdagság, elhagyatottnak érzi magát, mert nincsen az az asszony, akit szerethetne. Csak természetes, hogy a darab végén mégis megtalálja élete párját a daliás herceg: mindenki megnyugvására; amig azonban ideérkezünk, számos izgalmas jelenetben, kedves fordulatban van részünk. A film minden vonatkozásban sikerült munka, legfeljebb csak az operatőr munkájára lehet egy pár zokszavunk a néha tul sötét képekért.

A szereplők egytől egyig kiváló erők. *Rod la Roque* talán a legjobb alakítását nyutja a filmben. Csupa közvetlenség partnerének, Marcelina *Daynak* az alakítása, de kielégit Sharon *Lynn* is.

A mozgó igazgatósága gazdag kisérő műsorról is gondoskodott ez alkalommal: *két nagysikerü burleszk és egy kulturfilm* egészitették ki és tették emlékezetessé a tegnap estét.

*

A kicsinosított

Apolló mozgó

is uj képekkel lépett tegnap este a közönség elé. Zsufolásig megtelt széksorok előtt került ezuttal lepergetésre a Paramounth legujabb háborus képe, a »*A pokol pilótája*«. Izgalmas, bravuros film ez, melyet, ha összehasonlitunk az Urániában csütörtökön este bemutatott »*hangos*« és hasonló tárgyu képpel, nyugodtan szögezhetjük le, hogy cseppel sem marad amögött, sőt e filmet még vonzóbbá teszi az a poétikus szerelmi történet, amely mint finom selyemszál huzódik végig a darabon.

A láthatatlan zenekar hozzáértéssel kiválasztott kisérő számaival elsőrangúan aláfestett film főszerepében Gary *Cooper* brillirozik nagy tetszéstől kisérten. Nagyon sikerült a Fray *Wray*-é is.

A kisérő kép simul az első izgalmas képhez. Hasonlóan fordulatos, meglepő jelenetekben gazdag vadnyugati történet, amelyen a közönségnek szinpadhoz közel ülő része kimondhatatlanul lelkesedett. *(bj.)*

Ha

épület bádogos munkát, csatornázást, vizvezetéket, fürdőszoba- és egészségügyi berendezést akar készittetni, forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos és szerelő mesterhez Debrecen, Csapó-u. 3. Telefon 9-17.

Költségvetés dijtalan.

A Csokonai Szinházban megtartották a szokásos tüzvizsgálatot

Minden esztendőben a szinházi szezon megkezdése előtt a hatóságok közremüködésével megtartják a vizsgálatot abból a szempontból, hogy nincsenek-e a szinház épületében olyan hiányok, amelyek tüzveszélyesek volnának s általában nincsenek-e olyan hiányok, amelyeket pótolni kellene.

Ez a tüzvizsgálat tegnap történt meg dr. Vass Károly főjegyző elnöklésével.

A bizottság végigjárta a szinház egész épületét. Tóth Lajos épitész, bizottsági tag kifogásolta, hogy az előcsarnok falai, ahonnan a szemlére kiindultak, piszkosak, a vakolat hullik. Javaslatot tesz a bizottság a városnak, hogy az előcsarnok lábazatát uj vakolattal lássák el és mosható olajfestékkel boritsák.

Szóba került a dohányzás ügye is, amelyet az idén is megengednek, de azzal a változtatással, hogy az oldal ajtó fölé szellőztető készüléket szerelnek és ezzel megakadályozzák, hogy a füst a folyosókra toluljon.

Foglalkoztak a szinházi irodákban a dohányzás megengedésének kérdésével és ugy döntöttek, hogy az irodahelyiségekben az idén sem engedik meg a dohányzást.

Elhatározta a bizottság, hogy megjavitják a központi fütőtestcsöveket, hogy előadások alatt ne kattogjanak; kijavitják a székeket és tapétákat.

Kupinszky Sándor aljegyző azt javasolta, hogy jövőre mindig a sziniszezon végén tartsák meg a tüz vizsgálatot, mert akkor több idő lesz az észlelt hiányok pótlására és a hibák javitásának elvégzésére. A bizottság ezt a javaslatot egyhangulag elfogadta.

A szinpadon is több hiányt talált a bizottság. Kimondták, hogy a szinészek érdekében a sülyesztőket alul korlátokkal látják el, nehogy valaki lezuhanhasson. Mind a hét sülyesztőt nem javitják ki, csak egyet-kettőt, hogy egyszerre ne kerüljön sokba.

Végigjárták az épületet és a festőteremben megállapitották, hogy a nyilt gázlángagl való fütés és a festékek főzése tüzveszélyes. Ezt feltétlenül át kell alakitani villanyfőzésre, a fütést pedig a központi fütőcsövek idevezetésével oldják meg. A szinpadra nyiló hatalmas vasajtót, mely nem tüzálló, kijavitják, illetve olyan vasajtót épitenek be, amely aszbeszttel, vagy samottal lesz bélelve.

Láng Sándor tisztifőorvos utasitást adott, hogy a hatalmas csillár felett levő szellőztetőajtót előadás közben mindig tartsák nyitva, hogy a meleg levegő fent kiáramolhasson.

A bizottság több órai beható vizsgálat után terjedelmes jegyzőkönyvbe foglalta a tapasztaltakat és előterjesztést tesz a polgármesternek a szükséges javitások eszközlésére.

—

Három dalárda bucsuztatta Mácsay Sándor özvegyét

Özvegy Mácsay Sándorné temetése.

Impozáns részvét mellett temették el a nagyemlékü Mácsay Sándor özvegyét, aki férje halála után csendes visszavonultságban élt általános szeretet és közbecsülésben. A nemes szivü nagyasszony özvegységében csak a dicsőséges mult emlékének és a jótékonyságnak élt. Hiszen férje, a maradandó emlékü nagy karnagy, kollégiumi énektanár neve és hire fentmaradt Debrecenben. És az özvegy hü maradt ezekhez az emlékekhez, őrizte a mult visszajáró dicsőségét méltó és igaz életével.

Elhunyta nagy részvétet váltott ki városszerte, mindenki becsülte és igy nemcsak a szép és nagyszámú rokonságot döntötte halálával gyászba, hanem az egész egyetemes várost.

Az elhunyt matróna temetésén nyilvánult meg az a részvét és szeretet, mely körülvette az elhunytat. Életében is szerették, becsülték, halálban pedig könnyesen és meghatottan emlékeztek meg jóságáról, közbecsülésben állott egyéniségéről. Ott volt a város színe, virága, sok számottevő előkelősége. Mindenki eljött utolsó búcsút venni a nagyasszonytól. — Mindenki eljött, hogy utolsó Istenhozzádot mondjon a nagy karnagy és neves énektanár elköltöző özvegyének.

A temetés méltó volt a nagy karnagy elhunyt özvegyéhez. *Három dalárda vonult fel a végtisztességre és három dalárda siratta el lélekből Máczay Sándor nemes szivü özvegyét.* — Felvonult az Egyetértés dalárda, a Városi Dalárda és a Mácsay Sándor nevét viselő Máczay Dalkör. A két első dalárdát annak idején a nagynevü karnagy tanitotta, oktatta a magyar ének szépségére, művészetére. És most a tanítványok, mint egykor a mesternek, úgy a mester özvegyének is megadták az utolsó tiszteletet, a dal és ének utolsó áldozatát.

A temetési szertartást dr. Erdős Károly egyetemi tanár végezte és Musza Ferenc lelkész a kántori teendőket. A szertartás előtt Szoleczki karnagy vezetésével az Egyetértés Dalárda énekelt igen szívhez szólóan, tökéletes előadásban egyházi énekeket interpretálva. Istentisztelet után pedig a Városi Dalárda énekelt művészi előadásban egyházi éneket Forray István karnagy vezetésével.

Aztán megindult a gyászmenet a Kossuth uccai temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A temetőben volt a búcsúztatás, majd az Egyetértés Dalárda énekelt. Végezetül a nagy mester nevét viselő dalárda, a Mácsay Dalkör adta elő a nagy mester egyik legszebb és legkedvesebb egyházi temetési énekét: „A sír homályos éjjel"-ét. Meghatottan, meindultan hallgatta a gyülekezet a búcsú és utolsó Istenhozzád zengő szavát, melyből az elhunyt mester utolsó búcsúszava szólott az elhunyt özvegyhez. A Mácsay Dalkör pedig igazi művészettel mesteréhez híven adta elő Lókody László helyettes karnagy vezetésével a megható, szép temetési éneket. Az ének után leeresztették a koporsót és az özvegy most már alussza örök álmát régen elpihent férje mellett. A temető gazdagabb lett egy sírhalommal, míg Debrecen szegényebb egy csupa szív és csupa lélek nagyasszonnyal.

NEM AKARTA A MÁSIK HELYETT FIZETNI A FORGALMI ADÓT.

Bonyodalom egy munkakönyvbe való beirás körül. — Felmentett lakatossegéd.

Nagy János debreceni lakatossegéd már régebben beleirta a munkakönyvébe, hogy ő Éliás Ábrahám nyugalmazott mozdonyvezető alkalmazottja. Igy mentesült a forgalmi adótól, melyet helyette Éliásra róttak ki. A nyugalmazott mozdonyvezető azonban feljelentette Nagyot, hogy neki nem alkalmazottja s tilfakozott az ellen, hogy a forgalmi adót tőle vonják le.

A feljelentés alapján eljárást inditottak Nagy János ellen, aki a debreceni járásbiróságon kihágás miatt vontak felelősségre. A tárgyalás végén azonban a járásbiróság a vádlottat felmentette az ellene emelt vád alól, mert a tanukihallgatások során bizonyitást nyert, hogy Nagy János az Éliás Ábrahám tudta és beleegyezésével irta be a munkakönyvébe, hogy ő az alkalmazottja. Az is beigazolódott, hogy Nagy, aki közben saját mühelyt nyitott, Éliástól vette kölcsön a szerszámokat s ezekért kölcsöndij fejében hetenkint 6 pengőt fizetett neki.

A felmentő itéletet megfelebbezték s igy került az ügy a debreceni törvényszék elé, ahol dr Jeney Sándor tanácselnök felebbviteli tanácsa a pénteki tárgyaláson a felmentő itéletet helybenhagyta s igy az jogerős.

—oOo—

Mozgoszinházak müsora:

Apolló:

Ma fél 7 és fél 9-kor:

1. **A hamiskártyás.** Vadnyugati történet. A főszerepben: Tedd Wells.
2. **A pokol pilótája.** (A West-front kéme.) Dráma 8 felvonásban. A főszerepben: Gary Cooper, Fay Wray.

Uránia:

Ma háromnegyed 7 és háromnegyed 9 órakor:

1. **Az elázott vőlegény.** Amerikai burleszk.
2. **Falábu menyasszony.** Két felvonásos burleszk.
3. **1918. (London lángokban.)** Hangos dráma. A főszerepben: John Garrick.

Vigyázat! Mától kezdve az előadások negyed órával hamarabb kezdődnek.

Vasárnap délelőtt 11-kor ifiusági előadás.

Vigszinház:

Ma fél 7 és fél 9 órakor:

1. **Kanári szigete.**
2. **Bubi utálja a hölgyeket.** Amerikai burleszk.
3. **Keleten a helyzet változatlan.** Két felvonásos burleszk.
4. **Damaszkusz hercege.** Európai asszony és napkeleti herceg forró szerelmi története 12 felvonásban. Főszerepben: Rod la Roqua s Marceline Day.

Vigyázat! Mától kezdve az előadások fél órával előbb kezdődnek.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, szept. hó 12-én:

Időjárásunkban váratlan javulás állott be a földközi tenger meleg légtömegek olyan intenzitáshoz jutottak hogy elhaladásuk elől az északi hideg légáramlás visszahúzódott. A tegnapi borult, hüvös és csapadékos nap után ma napfényes nyári meleg napban volt részünk. A tegnapi nap folyamán leesett csapadék elég tekintélyes volt, csaknem tizenöt milliméter.

Aránylag enyhe éjszaka után ma a hőmérséklet nívója a nap folyamán jóval 25 fok fölé emelkedett s csaknem érte el a harminc fokot.

Időprognózis: **Egyelőre száraz, meleg idő várható, erős éjjeli lehűléssel.**

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, szeptember hó 14-én.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután öt órakor Magyar Bertalan. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Musza Ferenc, délelőtt 11 órakor Peleskey Sándor, délután 5 órakor Kovács József. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel, délután öt órakor Baja Mihály. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután három órakor Márki Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután öt órakor Tóth Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gy, délután három órakor Ács Mihály. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délután három órakor Papp Imre. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász A. délután három órakor vallásos ünnepély Madarász József. — Bánkon Vajda László. — Egyeken Siposs Imre. — Hármashegyen féltiz órakor Kalas Ferenc. — Nyúlasi új iskolában délelőtt 10 órakor Tantó Sándor. — Wolaffka-telepen délután három órakor Bíró Béla. — Sámsoni úti iskolában délelőtt Mezey Béla, délután négy órakor Kovács Árpád. Leventeistentiszteletek: Nagyerdőn kilenc órakor Murányi Zoltán — Nagyerdőn 11 órakor Konrád Zoltán. I. számú gazdasági ismétlő iskolában délelőtt 9 órakor dr. Ferenczy Gyula. A VI. kerületi leventéknek 9 órakor dr. Kökényessi András.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9—9 óráig imaáhitat, 9—10 óráig bibliamagyarázat, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9 óráig urvacsoraosztás.

— **A debreceni egyetem koszorúja Vass József ravatalán.** Dr. Sz. Kun Béla, a gróf Tisza István tudományegyetem ezidei rektora, az egyetemi tanácsnak a megbizásából és képviseletében Budapestre útazott és résztvett az elhunyt dr. Vass József népjóléti miniszter temetésén és a ravatalra elhelyezte a debrecni egyetem koszorúját.

X Értesítés! Tisztelettel értesítem az nb. megrendelőimet, úgyszintén a közönséget, **hogy 23 év óta fennálló bádogos- és szerelőműhelyem a Csapó ucca 11. szám alól a Péterfia ucca 8. szá alá helyeztem át.** (Ref. gimnáziummal szemben). További párt fogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel Burg Ignác, bádogos- és szerelőmester, Péterfia ucca 8. szám.

X Irószerek, füzetek, papirok. — tanítótestület részére, éppen úgy szülőknek havi fizetésre, elismert olcsó árakon. **Springer papir és fotoüzletében. Hasonlitsa össze áraimat.**

Egy két éves kistiu beleesett a forró vizbe

Halálos szerencsétlenség történt az elmult nap Hajduhadházon. Egy 2 éves gyermek beleesett a forró vizzel telt lábasba és halálra forrázta magát. Vitéz Takács Mihályné hajduhadházi asszony a konyhában foglalatoskodott. Vizet forralt s a lábast később letette a földre. — Közben nem vette észre, hogy 2 éves fia, Mihály bement a konyhába. Igy történt azután, hogy a kis fiu beleesett a forró vizbe és meghalt.

A halálos szerencsétlenséggel kapcsolatban jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, amelynek inditványára dr. Preineszberger Jenő táblabiró, a vizsgálóbiróság elnöke elrendelte a kis Takács Mihály hullájának felboncolását. Egyben vizsgálatot inditottak annak megállapitására, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

Ugy leitta magát, hogy két napig öntudatlanul teküdt a rendőri fogdában

Egy drága múlatság vége. — Érdekes bünper a debreceni törvényszék előtt.

Közel egy esztendővel ezelőtt történt, hogy Berkovits Jenő debreceni lakos 150 kgr. faszenet vett át egy kereskedőtől bizományba. Ugy egyeztek meg, hogy ha Berkovits a szenet eladja, leszámol a kereskedővel.

A másfél mázsa faszenet kisebb tételekben hamarosan eladta Berkovits s a befolyt pénzből 66 pengőt fizetett ki a kereskedőnek, aki megsürgette, hogy a többi pénzt is fizesse ki. A sürgetésnek azonban semmi eredménye nem volt. Februárban azután Berkovits a még nála levő pénzből egy nagy »ivászatot« rendezett. Ekkor úgy berugott, hogy rendőr szállította el a korcsmából s két teljes napig öntudatlanul feküdt a rendőri fogdában.

A károsult természetesen nem hagyta annyiban a dolgot és feljelentette Berkovitsot, akit a debreceni járásbíróságon egyhónapi fogházra ítéltek.

Az ítélet ellen az ügyészi megbízott felebbezést jelentett be s igy került az ügy pénteken délelőtt a törvényszéken dr Jeney Sándor táblai tanácselnök felebbviteli tanácsa elé. A tárgyaláson kiderült, hogy Berkovits már többször volt büntetve különféle vagyon elleni büncselekmények miatt.

Éppen ezért a törvényszék megsemmisitette az elsőfoku bíróság ítéletét s mivel most már büntettről van szó, Jeney tanácselnök elrendelte az összes íratoknak a beterjesztését. Berkovits bünügyét legközelebb uj ügyészi vádindítvány alapján fogja tárgyalni a törvényszék.

— **Megloptak egy mezőkövesdi matyó asszonyt a debreceni álomáson** A mezőkövesdi református lelkész levelet irt a debreceni rendőrségnek és a levelében elmondotta, hogy Murányi Istvánné mezőkövesdi matyó asszonyt, aki Nyiregyházáról útazott Debrecenbe, a vonaton meglopták. A matyó asszony ugyanis elbóbiskolt a melegben és csak a debreceni állomáson vette észre, hogy a kosarából elopták az útlevelét, a házalási engedélyét és a megrendelési könyvét, azonkivül száz pengőt. A matyó asszony ugyan feljelentést tett az állomási őrszobán, az ellopott holmik azonban mindezideig nem kerültek meg. A mezőkövesdi református pap most arra kérte a debreceni rendőrséget, hogy kövessen el mindent a meglopott szegény asszony iratai előkeritésére, — mert azok nélkül nem tud dolgozni. A debreceni rendőrség természetesen erélyesen nyomoz a matyó asszony tolvaja után.

— **Gyorsjárású (explóziós) motorkezelő tanfolyam** nyilik meg szept. hó 15-én a debreceni állami m. kir. fa- és fémipari szakiskolában. A tanfolyam tartama hat hét. Az előadások este tartatnak, a fősúlyt a gépjárművek szerkezetére és elméletére fektetik, a gyakorlati vezetésre is alkalmat nyújtanak azoknak, kik a vezetői vizsgát a rendőrségnél letenni akarják. A tanfolyam díja 29.30 pengő, a tanf. vizsga díja 11.70 pengő, az autóvezetői gyakorlatok díja 70 pengő. Felvehető minden 18 évet betöltött egyén, aki irni-olvasni tud. Bővebb felvilágositást az igazgatóság ad. — (Széchenyi út 2. szám.)

Höchtl Margit Berlinben

A berlini Simphonie-Orchester, a legelőkelőbb német zenekar együttes egy zenekari hangversenyre a rádió által közvetitett magyar hangversenyei alapján meghivta Höchtl Margitot, a városi zeneiskola müvésztanárnőjét. Höchtl Margit ez ujabb külföldi sikere kétségkivül nagy dicsősége nemcsak a müvésznőnek, hanem Debrecen városának, elsősorban a P. Nagy Zoltán igazgató müvészi vezetése alatt álló zeneiskolának is, melynek tanári kara oly magas nivón áll, hogy nemcsak itthon, de külföldön is számon tartják őket.

—oOo—

X Orvosi hir. Dr. Bommersbach Lajos orvos, rendelőjét megnyitotta. Rendel délután 3—5 óráig. Hüvelyes ucca 3. szám alatt.

X Tankönyvvásár Antalffy könyvkereskedésében megkezdődött. Használt tankönyvek félárban. Iró- és rajzszerek, füzetek, táskák legnagyobb választékban. Cégre ügyelni tessék Szent Anna és Varga ucca sarkán. — Telefon: 612. szám.

— **Ki tud róla?** Érdekes levél érkezett a rendőrségre Békésről. Szabó Lajosné sz. Ilyés Eszter, Békés, I. Raktársor 22. szám alatti lakos irta, aki előadta a levelében, hogy ő debreceni származású, és édesapja Ilyés Mihály, meghalt 1909. február hó 7. napján, az édesanyja született P. Kiss Eszter, meghalt 1909. november hó 14. napján. Szabóné nagyon szeretné a hozzátartozóit, esetleg nagyszüleit vagy azok hozzátartozóit megtalálni. Aki ismeri, vagy tud róla, az jelentkezzen a rendőrségen a Földy detektivcsoportnál.

X Ötven fillér a Pali bácsi könyvtárának első képes-meséskönyve, mely a „Debreczen" szerkesztőségében és kiadóhivatalában kapható.

— **Törös Károly tanító jubileuma.** Törös Károly tanító ez évben tötette 25-ik vizsgáját a tanitványaival a Homokkertben. Ennek örömére a homokkerti olvasóegylet kezdeményezésére a nevezett egylet, szeptember hó 14-én, vasárnap társasvacsorával egy bekötött jubileumi ünnepséget rendez és átadja az ünnepelt tanítónak a homokkerti lakosság ajándékát. A vacsora, amely este nyolc órakor kezdődik, egy pengőbe kerül személyenként Erre az ünnepségre meghivja az ünnepelt és kiváló képességü tanítónak kartársait és tisztelőit az egylet vezetősége. A vacsorára lehet jelentkezni előre Tőkés István, Szabó Kálmán ucca 22. szám. Patay Lajos, Szabó K. ucca 16. szám. Veréb Lajos körgazda és Tóth József gr. Tisza István ucca 4. szám alatt.

X Hangverseny a Gamrinusban. A m. kir. Bocskay István 11. hajdúezred zenekarának egy részlege szombaton este félkilenc órától és vasárnap délben 12 órától a Gambrinusban válogatott műsorral symphonikus hangversenyt tart.

— **A Magyar Királyi Nemzeti Munkavédelem pályázata.** A Magyar Kir. Nemzeti Munkavédelem szervezete, hivatalos lapjának a „Munkavédelem" című folyóiratnak 5. száma pályázati hirdetményt tett közé, a lég- és gázvédelemről. A pályázat feltételei az idézett folyóiratban benne vannak. — Az esetleg pályázni akarók, akik a lapot nem kapták meg, forduljanak a Nemzeti Munkavédelmi hivatalhoz, (Kossuth ucca 11. szám alá) frásban, vagy szóval.

X Tankönyvek használt és új állapotban az egyes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében. — Ferenc József út 8. szám.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon: 11-85. temetkezési vállalatának temetései:

Idősb. Varga Józsefné sz. Bereczky Zsuzsánna, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 13-án, délután **három** órakor lesz a Kossuth u,. templomból a református egyház szer tartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Tarjáni József kövezősegéd, életének 27-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 13-án, délután öt órakor lesz a Katz--telep, Kender ucca 25-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

—oOo—

X Tornacipő, tornanadrág, iskolatáskazetták, hátizsákok, stb. legjobb beszerzési forrása Antalffy József sporthaz, Varga ucca 1. szám.

— **Lopkodják a szőlőt a Homokkertben.** Több homokkerti lakos feljelentést tett a rendőrségen négy ismeretlen tettes ellen, akik az éjszaka végig lopkodták a homokkerti szőlős kerteket és nagymennyiségü szőlőt elloptak. A rendőrség keresi a szőlőtolvajokat.

— **Hol nem lesz villamosáram ?** — Tisztelettel értesitjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javitások miatt folyó hó 13-án, szombaton déli 12 órától egy óráig az áramszolgáltatás a következő helyeken szünetelni fog: Petőfitér, Ispotály, Késes, Salétrom u. Délisor, Vargakert, Szoboszlai út, Erzsébet, Boldogfalva, Vörösmarty, Török Bálint, Miklós, Arany János ucca, Külsővásártér, Széchenyi ucca és kert Nyugati, Szepességi, Simonffy, József kir. herceg ucca, Hatvan ucca vége, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes Garai, Csokonai, Zugó, Borz ucca, — Mester ucca páros oldala, Kishegyesi út, Hatvan uccai kert, Téglaskert és Máv fütőház területén.

Vill. Vállalat.

— **Vendégek a magántisztviselők egyesületében.** A magántisztviselők szokásos szombatesti összejövetele keretében kedves ünnepség zajlik le szombaton este, az egyesület Thaly Kálmán ucca 14. szám alatti helyiségében. A szövetség egyik legnépesebb csoportja, a miskolciak látogatják meg debreceni kollégáikat és igy érthető, hogy ezt a baráti látogatást a debreceniek szeretetteljes fogadtatással kivánják viszonozni. Agilis rendezőgárda gondoskodott az est sikeréről, abban a reményben, hogy ott a debreceni magántisztviselők szép számban fognak megjelenni. Vasárnapra ugyancsak teljes a programm: Délelőtt 10 órakor a Déri-múzeum együttes megtekintése. (Találkozás az Arany Bika szálloda bejárata előtt). Egy órakor ebéd az Angol Királynőben, amelyen nemcsak a miskolci vendégek, hanem a debreceniek is teljes számban résztvesznek. Ebéd után félhárom órakor ismét az Arany Bika előtt találkozik a társaság és az egyetem megtekintése után a miskolciak egy hihetőleg kellemesen sikerült kirándulás emlékével távoznak.

— **Lelepleztek egy kinceshegyi kukoricatolvajt.** — Vancsik Zoltán könyvelőnek a Kinceshegyen van a házhelye, amelyen egyelőre kukoricát termelt. A kukoricát azonban az utóbbi időben erősen lopkodták, mire aztán Vancsik feljelentést tett a rendőrségen. A kukoricaföldön lesbe is állottak és a tolvajt rajta is kapták. — amikor a kukoricát törte, de amikor el akarták fogni, elszaladt. A helyszinen maradt azonban egy félig telt zsák, amelynek alapján a rendőrség kinyomozta a tolvajt, Broós László fuvaros személyében, aki be is ismerte a lopást. Az eljárás megindult.

Ugy megütötte, hogy két óráig zúgott a füle utána

Kétrendbeli dúrva becsületsértésért 1 hónapi fogházra ítélt egy embert a debreceni törvényszék.

A mult év november 1-én történt, hogy Rimóczy Antal alaposan összeveszete Ötvös Bálintnéval, akit végül letepert a földre és megrugdalt. Előzőleg Rimóczy Ötvösné tanyájáról el akarta hordani a szalmát, de az asszony nem engedte.

— Ne nyuljon az én szalmámhoz — kiáltott rá az asszony Rimóczyra, aki azonban meglehetősen szangvinikus ember volt s durván leszidta Ötvösnét.

Szó szót követett s igy történt, hogy végül a férfi a földre teperte az asszonyt és úgy megütötte, hogy két óráig zúgott a füle. Azt azonban mégis meghallotta, hogy Rimóczy a csendőrségre és a bíróságra is reprodukálhatatlan kijelentéseket tett.

A dolognak természetesen folytatása lett. A szitkozódó embert a debreceni járásbíróságon vonták felelősségre, amikor is a tanukihallgatások alapján a bíróság bizonyitottnak látta a vádat s Rimóczy Antalt kétrendbeli durva becsületsértésért három hónapi fogházra ítélte.

Az ítélet ellen a vádlott felebbezést jelentett be a törvényszékhez, ahol dr Jeney Sándor tanácselnök felebbviteli tanácsa pénteken délelőtt tárgyalta az ügyet.

Az iratok ismertetése és a perbeszédek után a törvényszék a három hónapi fogházbüntetést egy hónapra szállította le.

Az ítéletet az ügyész megfelebbezte s igy Rimóczy ügye a debreceni ítélőtáblát is foglalkoztatni fogja.

— **Szüreti múlatság.** Értesítjük a n. é. közönséget és a tánckedvelő ifjúságot, hogy a nyilastelepi Maday-féle vendéglő nyári kerthelyiségében, aug. hó 24-én tartott táncmúlatság alkalmával kihírdetett szüreti táncmúlatság nem a nagycserei állami iskolánál hanem közkivánatra a Nyilastelep, Márton Kálmán ucca 15. szám alatt levő Maday-vendéglő nyári kerthelyiségében, folyó hó 13-án, szombaton este tartatik meg. Beléptidíj személyenként egy pengő, vigalmi adóval együtt. Kezdete este nyolc órakor, vége reggel öt órakor. Elsőrangu zenekar. A legügyesebb csősz jutalomban részesül. Tisztelettel a Rendezőség.

— **Segélykérés.** Egy szegényasszony nyolchónapos kisgyermekkel fordul a jószivü emberekhez, hogy valamilyen segitséget nyújtsanak neki. Minden segitség és minden anyagi támogatás nélkül van a legnagyobb nyomorban. A segitséget Téglavető 238. szám alá Madarász Sámuelné Lakatos Margit cimére kérné.

Miért nem szerzi be ruhaszöveteit közvetlenül Angliából?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy legelsőrendü minőségü szöveteket közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson, hallatlanul olcsó árakon. Saját érdekében áll, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja. Cégünk reputációja garantálja a legjobb minőségeket és a pontos kiszolgálást. Szállitunk a világ minden részébe, miért ne lenne Ön is a mi vevőnk? — Kérje **ingyen mintakollekciónkat** és emlitse meg egyben különleges óhajait, — mert elvünk:

egyéni kiszolgálás.

Nincs vám, nincs külön portó, az árut közvetlenül házhoz szállitjuk! Utánvétel mellett.

Versenyen kivüli áraink a következők:

Ia Kammgarn, kék, legjobb minőség, 3.20 méter, össz. P. 68.—
Ia Kammgarn, kék, jó minőség, 3.20 méter, összesen P 58.—

Szürke, barna, stb. legújabb ujdonságok:

I. csoport, 3.20 méter, összesen — — — — — — — — — — P 74.—
II. csoport, 3.20 méter összesen — — — — — — — — — — P 64.—
III. csoport, 3.20 méter, összesen — — — — — — — — — — P 45.—

Kész ruhák:

Knickebocker (sport-nadrágok) minden kivánt szinben P 21.—
Szürke flanell-nadrág, legujabb divatsláger — — — — P 23.—
Elephant-Skin vizhatatlan esőköpeny teveszőrbéléssel, legujabb szabás, övvel, 3 évi jótállással — — — P 78.—

Metropolitan Textile & Clothing Co., Dept. Hu. 19.
Drayton House, Gordon St. London W. C. 1.

Levelezésnél kérjük a cimet pontosan és világosan megadni.

Anyakönyvi hirek

Születések. Marozsán Demeter, leány Gizella. Fiam József, fiú Sándor Juhász József, leány Gizella. — Kecskeméti József, fiú József.

Halálozások: özv. Mácsay Sándorné, ref. Jókai ucca 29. szám. — Marsalkó Mihályné ref. Szent Anna ucca 12. szám.. — özv. Kovács Istvánné, Ebes 65. szám. — Radó József rk., Egymalom ucca 4. szám. — Molnár Ilona, Téglavető 198. szám.

—oOo—

— **A Katholikus Legényegylet kirándulása.** Vasárnap, szeptember hó 14-én, délután, jó idő esetén, szalonnasütéses kirándulást rendez a Kath. Legényegylet a Pallagra. Indulás a nagyerdői állomástól délután fél három órakor. Gyülekezés egynegyed órával az indulás előtt. Élelmet mindenki magával hoz. A pátorló tagokat ezúton hívja meg az Egyesület.

X Bartalis tánciskolájában a tánctanfolyam szeptember hó 16-án, este nyolc órakor kzdődik. Tandíjfizetési kedvezmény. Minden vasárnap dél után és este össztánc. Simonffy ucca 1-c. szám, második emelet. Bartalis.

— **Az osztálysorsjáték** főhúzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 100.000 pengőt nyert: 33045. 15.000 peng-t nyert: 5559 — 5000 pengőt nyert: 48616 2000 pengőt nyertek: 50619, 57938. 1000 pengőt nyertek: 28432 30783 40947 76318 78832. 800 pengőt nyertek 1117 15928 20639 22760 32373. 600 pengőt nyertek: 3689 40926 54624 60615 74027 75321. 500 pengőt nyertek: 198 8975 21204 21642 25891 26003 27814 28129 69614 69673. Ezenkivül kihúztak még 400 pengős, 300 pengős és 150 pengős nyereményeket. A húzás folytatása folyó hó 15-én lesz.

X Tankönyv-vásár! Tankönyvesek! Használt tankönyv féláron, Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám. (Bika-szálló mellett).

— **Szüreti múlatság a Nagyerdőn.** **Frontharcos Szövetségünk javára.** Folyó hó 14-én, vasárnap délután hat órai kezdettel, reggel öt óráig tartó cigányzene és tánccal egybekötött szüreti múlatságot rendeznek a nagycserei gazdaifjak, a nagycserei állomással szemben levő iskola melletti erdő tisztáson, melyen városunkbeli kirándulók résztvehetnek egy pengő beléptidíj mellett. Frontharcosainknak beléptidíj nyolcvan fillér. Ezen szüreti múlatság igen kellemesnek igérkezik a hely természeti szépségénél fogva. Rossz idő esetére sátor van felállítva. Szövetségünket Puskás Károly erdőfőtanácsos, bajtársunk képviseli. Ez alkalmat ajánljuk a kirándulást és jómagyaros múlatságot kedvelő közönség, valamint bajtársaink figyelmébe, annál is inkább, mert a jövedelem tiz százaléka szövetségünk javára folyik be. Ferenc József út 66 szám alatt, a közismert Dréher sörcsarnok udvarában megnyilt Frontharcos irodánk gondoskodott arról, hogy ezen sörcsarnokban bajtársaink részére álandóan lefoglalt asztal legyen, ahol a nap bármely szakában betérő bajtársak egymással összetalálkozván össze ismerkednek és kölcsönös eszmecseréket folytathatnak. Az ugyancsak kéznél levő irodánk útján mindenkor értesülést szereznek szövetségünk legújabb híreiről. Tagoknak fontosabb tudnivalókat, ezen „Frontharcos Asztalnál" külön papirívre feljegyezve tartjuk felfektetve. Most mindenki fetszése szerinti időben fordulhat irodánkhoz, naponta reggel nyolc órától, déli tizenkét óráig és délután tizenöt órától tizennyolc óráig és ezen idő közben, vagy ezentúl, este a frontharcos asztalnál felfektett ivről nyer tájékoztatást. — Ugyanezen iven bejelentéseket is tehet, ami a hivatalban el lesz intézve. MOVE. Országos Frontharcos Szövetség debreceni csoportja.

Gyászrovat

FODOR JÓZSEF EGYSÉGESPÁRTI TITKÁR GYÁSZA.

Nagy csapás érte Fodor Józsefet, a Debreceni Egységespárt agilis titkárát Ifjú felesége néhány hónapi szenvedés után elhunyt. Az életerős, kedves fiatalasszonyt a tavaszon gyilkos kór támadta meg. Minden lehetőt elkövettek, hogy megmentsék az életnek. Sajnos, szervezete nem tudott megbirkózni a súlyos bajjal és a leggondosabb ápolás is hiábavalónak bizonyult. A féltőn szerető s aggódó környezetből 24 éves korban ragadta ki az ifjú teremtést a kérlelhetetlen halál. Temetése Sarkadon, szombaton délután fog végbemenni. Fodor József mély gyászában ismerőseinek és barátainak nagy tábora osztozik.

ELHUNYT MÁV. ELŐLJÁRÓ.

Mély részvétet kelt Debrecenben Sallay Mihály Máv. előljáró halálhíre. Sallay ismert ember vot Debrecenben itt szolgált és pár évvel ezelőtt ment nyugdíjba. Az életerős ember nemrég súlyos idegbajt kapott és a berettyóújfalui kórházba került, ahol agyszélhüdés következtében elhalt. Holttestét özvegye Debrecenbe hozatta és temetése ma, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Hatvan uccai temető halottasházából.

—oOo—

X Hirdetés. A Poel-Cedek Egylet által a Piac ucca 83. szám, Hammermann-féle vendéglői helyiségben tartandó nagy ünnepi istentiszteletekre imaszékjegyek ott válthatók, vasárnap délelőtt 10—12 óráig, délután 3—6 óráig, hétköznapokon délután 4—7 óráig.

— **A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem**, a Tiszántúl egyetlen közgazdasági hetilapja rendkivül érdekes és gazdag tartalmú új számának vezető helyén közli Sesztina Jenő kamarai elnök nagyfigyelmet keltő inditványát az Országos Társadalombiztositó Intézet közgyüléséhez. Felhivja a tiszántúli iparosokat és kereskedőket a legelszántabb küzdelemre, a titkolt megrendelést gyüjtők elllen. Ismerteti a tankönyveknél a kötelező magyar papir használatára vonatkozó rendeletet. Beszámol az egyeki ipartestületi székház felavatásáról stb. Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási szállitási, pályázati hirdetményeket, versenytárgyalási eredményeket, az összes tiszántúli munkaalkalmakat, s kereseti lehetőségeket, továbbá elektrifikálási, közgazdasági stb. híreket. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Piac ucca 81. szám. Nélkülözhetetlen minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak stb. Olvassák az egész Tiszántúl, hét vármegyében.

— **A debreceni evangelikus templomban**, folyó évi szeptember hó 14. napján, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor.

— **A Debreceni Egységespárt 21. sz.** körzete, hivatalos helyiségében, Böszörményi út 7. sz alatt, a Papolczy-féle vendéglőben, folyó hó 13-án, — szombaton este nyolcórai kezdettel, szüreti mulatsággal egybekötött családias összejövetelt tart, amelyre az érdeklődőket ezúton is tisztelettel meghívja.

Megboldogult feleségem, Bleyer Adolfné siremlékének felavatása e hó 14-én vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az izr. temetőben.

Bleyer Adolf.

Nagytakaritáshoz kölcsönözök
fél napra P. 2.50, 1 napra 4 pengőért
porszivó és parkettgépeket.
Soltész L. Hatvan-u. 1. II. kapu 25. szám. Telefon 12-59.

A személyvonat belerohant egy teherautóba

Két halottja és két sulyos sebesültje van a katasztrófának.

Egerből jelentik: Mátraballa községben ma reggel fél 7 órakor halálos szerencsétlenség történt. A helyiérdekü személyvonat és egy teherautó összeütközött. A szerencsétlenségnek két halottja és két hallállal vívódó áldozata van.

Reggel fél 7 órakor Pétervására Löwinger Endre fakereskedő teherautója a mátraballai telepre indult. Az autóban Csesznek Ádám földmüves és még egy munkás ült. Amikor Mátraballa határán a vasuti sineken áthaladtak, nem vették észre, hogy oldalról közeledik a személyvonat. Itt sorompó sincs.

Mikor a teherautó éppen a sineken haladt keresztül, a hátul ülő munkások észrevették a vonatot. Zörgettek a soffőrnek, aki erre azt hitte, hogy valami baj van és lefékezte a teherautót. A kocsi épen a sineken állott meg, **a következő pillanatban már kirobogott a személyvonat a kanyarból és teljes sebességgel belerohant a teherautóba**, majd negyven méteren át magával hurcolta annak roncsait.

Csesznek Ádám és Pálmatyika János szörnyethalt, — egy másik munkás és a soffőr haldoklik.

— **A Homokkerti Olvasókör** október hónapba meginditja tervbevett középiskolára előkészitő tanfolyamát, — mely azon célzattal indult, — hogy a középiskolát nem végezhetett törekvő iparos-, kereskedő-, katona stb. ifjakat minimális díjért előkészitse, a vizsgákra. Részvételi díj egyhónapra négy pengő. Jelentkezni lehet a homokkerti olvasókörben, (Szabó Kálmán ucca). Kövér Gyula úrnál, szerda és szombat este nyolc órakor.

— **Összetörték a zoborhegyi cseh emléktáblát.** A Prágai Magyar Hírlap jelenti, hogy a Nyitra melletti Zoborhegyen, az 1918-ban felrobbantott magyar milleneumi emlékoszlop helyén felállított csehszlovák emléktáblát ismeretlen egyének eltávolitották és a hegy csúcsáról a mélységbe dobták. Az emléktábla a sziklákon darabokra törött. A csendőrség lázas buzgalommal keresi az emlékrombolókat. Valószinü, — irja a lap, — hogy több szerencséje lesz a nyomozásban, mint volt akkor, midőn a magyar milleneumi elékmű felrobbantóit kellett volna metgalálni.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Rendet csinálnak a terménytőzsdén

A gabonapiacon az utótőzsdén játszódtak le a legérdekesebb események. A határidőpiacon ugyanis félkettőkor rekesztik be a hivatalos forgalmat és Nagy Andor tőzsdetanácsos, a tanács igazgatóságának tagja, aki e héten mint soros ellenőr működött a határidőpiacon, észrevette, hogy a hivatalos forgalom berekesztése után is akarnak üzleteket kötni, jóllehet *tanácsi határozat értelmében a legszigorubban tilos az utótőzsdén való üzletkötés.* Nagy Sándor tőzsdetanácsos ellenőri minőségében kijelentette a tőzsde termében, hogy a maga részéről a legszigorubban megtiltja az utótőzsdei üzletkötéseket. Ez ugyanis ártalmára van a köznek, ellenkezik a tőzsdei szokásokkal, miért is ellenőri kötelessége az ilyen kilengések ellCen föllépni. Nagy csoport előtt jelentette ki, hogy *legjobb információja szerint a legkompetensebb hivatalos körök is elismerték a határidőüzlet nagy fontosságát,* azonban szükségesnek tartják, hogy a tőzsde vezetősége saját autonómiáján belül intézkedjék a kilengések megszüntetése érdekében.

Egyébként az üzlet irányzata ma úgy a készáruvásáron, mint a határidőpiacon tartott volt, mert a Futura több izben intervenciós vásárlásokkal szerepelt.

A búzahatáridőüzlet irányzatának tartottságához hozzájárult az az érdekes hir is, hogy a orosz buzaajánlatokat visszavonták a világpiacokon. A rozshatáridők azonban 20—30 fillérrel olcsóbbodtak és körülbelül ennyivel lanyhult a májusi tengeri irányzata is.

A készáruvásáron a búza ára nem változott, a rozs 10, a tengeri pedig 25 fillérrel volt olcsóbb.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Búza októberre 15.80, 15.82, 15.90, 15.85, 15.87, 15.80, 15.78, zárlat 15.78—15.80; márciusra 17.15, 17.30, 17.24, 17.27, 17.20, 17.22, 17.30, 17.20, 17.18, zárlat 17.18—17.20; májusra 17.65, 17.68, 17.60, 17.56, zárlat 17.50—17.57.

Rozs októberre 9.62, 9.58, 9.55, 9.52 9.47, 9.45, zárlat 9.43—9.45; márciusra 10.85, 10.75, 10.71, 10.70, 10.63, 10.60, zárlat 10.55—10.60.

Tengeri szeptemberre 14.20, 14.30, májusra 13.95, 14.00, 13.70, 13.75, 13.80, 13.81, 13.74, zárlat 13.73—13.74.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg 15.60—16.20, 78 kg 15.75—16.35, 79 kg 15.90—16.60, 80 kg 16.00—16.80, felsőtiszai 77 kg 15.50—15.70, 78 kg 15.60—15.80, 79 kg 15.75—15.95, 80 kg 15.85—16.05.

Rozs pestvidéki 9.05—9.20, egyéb rozs 9.05—9.20, tak. árpa I. 13.25—13.75, tak. árpa II. 12.50—13.00, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 15.00—17.00, köles 11.50—12.00, repce 27.25—27.75, tiszai tengeri 14.55—14.75, egyéb tengeri 14.40—14.70, zab I. 15.00—16.00, zab II. 14.40—15.00, korpa 7.80—8.00, lucernamag 130—140.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: Fehérbab 36—38, biborhere 35—40, fehérhere 160—180, nyulszapuka 50—60, baltacim 32—35, Viktória borsó 16—20, expressz borsó 15—17, lenmag, nagy 39—40, tavaszi bükköny 21—23, szöszös bükköny 36—40, tökmag 34—36, mák 73—75, muhar 13—14, csillfürt 14—15, mustármag 36—38.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE

Levágatott: Nagy marha 91 darab Debrecen részére, növendékmarha 23 darab Debrecen részére, borju 119 darab Debrecen részére, juh 244 darab Debrecen részére, ló és csikó 4 darab Debrecenrészére; borju 71 darab Budapest részére. Összesen 552 darab. — *Nyersbőrárak:* Magyar marhabőr 95 fillér, tarka marhabőr 1.05, borjubőr 1.80 P. — *Husárak:* I. rendü marhahus 1.80, II. rendü marhahus 1.40, I. rendü borjuhus 12 héten alul 2.20, II. rendü borjuhus 12 héten alul 2.00, I. rendü növendékhus 12 héten felül 2.00, II. rendü növendékhus 12 héten felül 1.60, I. rendü juhhus 1.20, II. r. juhhus 1.00 P.

HOTEL AUGUSZT
Abbazia.
Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tőszomszédságában. oo Magyar konyha, magyar vendéglős.

Uj üzlet.
Tisztelettel hozom a nagybecsü vásárlóközönség b. tudomására. hogy
füszer-, csemege- és élelmiszerüzletem
Ferenc József-ut 43. (Svetits palotában) megnyilt.
Allandóan raktáron tartok friss gyümölcsöket, sajtokat, felvágottakat, tejet és az összes tejtermékeket. Megrendeléseket házhoz szállitok
A közönség szives pártfogását kéri
özv. Máyer Jánosné

Minden darabért felelősséget vállal a
Faipar butorüzlete
Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

EGÉSZ HETI RÁDIÓMŰSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, SZEPTEMBER 13.

BUDAPEST. 9.15: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Borsay: Kolozsvári induló. 2 Strauss: Mirtusvirág — keringő. 3. Rossini: Olasz nő Algirban operából. 4. Nagy ábdánd Beethoven műveiből. 5. Vecsey: Valse triste. Chopin: Valse brillante. 6. Dostál: Száz százalék — sláger táncegyveleg. 7. Strauss: Éljen a magyar. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — Piaci árak. — 4.00: A Magyar Cser- 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2 30: Hírek, élelmiszerádak. — 3.00: kész Szövetség előadása. No de ilyet! — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Markó Árpád előadása: „Magfar levelek a török hódoltság korából." — 5.30: A Székesfővárosi Zenekar hangvedsenye. Közreműködik: Molnár Anna (hárfa), Neumann László (hegedü) és Sebestyén Sándor (gordonka). — 6.30: Kun Magda és Sziklay József énekszámai. Konferál Sziklay József és Kun Magda. — 7.15: Ábray Zsigmond: „A futballbírák munkája." — 7.40: Népszínmű előadás a Studióból. „Csizmadia mint kisértet." Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József. Az első felvonás utáni szünetben lóversenyeredmények. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Rácz Béla cigányzenekadának hangversenye.

BERLIN. 4.30: Szórakoztató zene. — 7.25: Hangverseny.

KASSA. 12.30: Déli zene.

LIPCSE. 7.30: Szórakoztató zene

MILANO. 9.15: Szoprándalok, hegedü- és zongorajáték. — Utána éjfélig szórakoztató zene.

MÜNCHEN. 4.30: Kávéházi zene. — 5.30: Zongora- és hegedüjáték.

PRÁGA. 10.25: Vendéglői zene. — 11.20: Kávéházi zene.

RÓMA. 5.30: Kis Beethoven hangverseny.

WIEN. 11.10: Zene. — 6.00: Uhlanowsky Lili és Braunn-Fernwald Jella dalkettőse. — 8.05: Benatzky Pipsi háromfelvonásos zenésbohózata.

ZÜRICH. 4.00: Tdió. — 5.15: Harmónikajáték. — 5.50: Zongoraverseny gramofonon. — 7.00: Harangszó. — 8.00: Kvintett. — 11.00: Tánczene.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 14.

BUDAPEST. 9.00: Ujsághírek. — 10.00: Római katholikus istentisztelet. — 11.15: Evangelikus zenésistentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál: Raffay Sándor püspök. — Utána: Időjárásjelentés. — Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenfe. Közreműködik Zeitinger Jenő zongoraművész. — 2.00: Gdamofonhangversenye. — 3.30: A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Herdliczka Ernő előadása: „A traktor." — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Időjárásjelentés, ügetőversenyeredmények. — 5.15: debreceni Kiss Lajos cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Róbedt Emmy, a bécsi állami Operaház volt énekesnőjének hangversenye. — 7.00: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 7.50: Sport- és lóversenyeredmények. — 8.15: Régi operettrészletek. Előadják: Halász Gitta, az Operaház művésznője, Szedő Miklós, a Városi Szinház operaénekese és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Utána: Időjádásjelentés. — Majd: Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 6.50: Kolisch kvartett. — 8.00: Rádiózene.

KASSA. 10.30: Gramofon.

LIPCSE. 8.00: Szórakoztató zene.

MILANO. 8.30: Fall Sztambul rózsája operettje.

MÜNCHEN. 4.00: Könnyü zene. — 5.00: Haydn gyermekszimfóniája.

PRÁGA. 7.00: Karlsbadi fürdőzene. — 12.00: Óraütés, harangszó. Déli zene.

WIEN. 10.25: Orgonajáték. — 11.00: Szimfónikus hangverseny. — 6.55: Zene.

ZÜRICH. 8.00: Olasz dalok és zene. — 9.00: Hangversenf.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 15.

BUDAPEST. 9.15: A Rékay Miklós szalonzenekad hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek. Élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hídek. — 5.00: Kőrös Vilmos: „A tüdőbetegség oka." Felolvassa: Radó Árpád. — 5.30: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Fucsik: Kinizsi — magyar hősi induló. 2. Waldteufel: Mindég vagy soha — keringő. 3. Kéler B.: Templomszentelés — nyitány. 4. Verdi: Nagy ábránd a „Troubadur" operából. 5. Hiloczky—Fricsay: Magfar bordal. — 6.30: Német nyelvoktatás. — 7.10: Rádió amatődposta. — 7.50: Vígjátékelőadás a Studióból. „Szegény lányt nem lehet elvenni." Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Zágon István. Rendező: Rákosi Pál. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — 10.00: Hangverseny. Közreműködik: Temesváry János (mélyhegedü) és Polgár Tibor (zongora). — Majd: debreceni Kiss Béla cigányzenekarának hangversenye.

KASSA. 5.10: Hangverseny.

LIPCSE. 4.30: Délutáni zene. — 7.30: Szórakoztató gramofon.

MILANO. 7.20: Vegyes zene.

MÜNCHEN. 4.25: Hangverseny. — 6.25: Szórakoztató zene.

PRÁGA 8.00: Szimfónikus hangverseny.

RÓMA. 5.30: Operettrészletek.

WIEN. 8.05: Fukar Gusztáv őszi dalokat ad elő. — 8.35: Hangverseny. — Utána: Jazz.

KEDD, SZEPTEMBER 16.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Clemus: Szimfónikus epizód. 2. Chausson: Legenda. 3. Gade: Tündértánc. 4. Rameau: Rigaudon 5. Nicholls: On with the show. 6. Eisemann: Higfje el — tangó. 7. Horváth Dezső: Parysia — tangó. 8 Kálmán: Bajadér — keringő. 9. Weygand Tibor: Ne haragudjon rám — tangó. 10. Richards: It must be love — fox. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjádásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Christian Nelly (ének) és Hubert Lajos (gordonka). — 12.25: Hírek — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Tóth Kálmán novellája: „Legény a gáton." Felolvassa: Koncz Sándor. — 5.30: Gramofonhangverseny. — 6.45: Francia nyelvoktatás. — 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. — 7.30: Az Operaház „Tannhäuser" előadása. Dalmű 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner Richard. Fordította: idős Ábrányi Kornél és részben Vádady Sándor. — Az első felvonás szünetjében: Ügetőversenferedmények. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Pertis Jenő cigányvzenekarának hangversenye.

KASSA. 12.30: Falusi zene. — 5.10: Délutáni zene.

LIPCSE. 9.45: Zongora, négykezes.

MILANO. 9.10: Szimfónikus hangverseny.

MÜNCHEN. 5.25: Teazene.

PRÁGA. 9.25: Kamarazene.

RÓMA. 9.05: Rossini: A szevillai borbély hádomfelvonásos operája.

WIEN. 11.20: Hangverseny. — 8.05: Fall Leó-est.

SZERDA, SZEPTEMBER 17.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 1. Blankenburg: Szabadság — induló. 2. Boieldieu: Bagdadi kalifa — nyitány. 3. Fahrbach: Ha a fecskék visszatérnek — keringő. 4. Verdi: Álarcosbál — ábránd. 5. Strauss Oszkád: Varázskeringő szemelvények. 6. Komzák: Szív és kedély — egyveleg. 7. Ball: Szeress és az enyém a viClág — müdal. — 9ü30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjádás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.10: vitéz Kósa Vince novellái: 1. „A nagyasszony orvossága." 2. „A belső ember." — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Szalonzenekari hangverseny. — 6.15: Olasz nyelvoktatás. — 6.50: Metzger Nándor előadása: „Napkeleti melódiák." Eredeti japán gdamofonlemezekkel illusztrálva — 7.25: Walikovszky Károly, az Ujságírók Szanatórium Egyesülete igazgatójának felolvasása. „Magyar ujságíró intézmények." — 7.55: Lóversenyeredmények. — 8.00: Hangverseny. Közreműködik: Székely Mihály, az Operaház művésze és Engel Iván zongoraművész. — 9.15: Nagy Endre humoros felolvasása: „Idegenforgalmi problémák." — Utána: Időjádásjelentés, hírek. — Majd: ifj. debreceni Kiss Béla cigánfzenekarának hangversenye.

KASSA. 12.30: Déli zene. — 7.35: Gramofon.

LIPCSE. 4.30: Szórakoztató zene. — 7.30: Mandolinzene.

MILANO. 7.30: Hangverseny.

MÜNCHEN. 7.30: Szórakoztató zene. — 10.45: Éjfélig kávéházi zene.

PRÁGA. 9.30: Csellójáték.

RÓMA. 5.30: Hangverseny.

WIEN. 3.20: Zene. — 9.02: Békeffi László: A légyott című jelenete. — 9.15: Belga-est.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 18.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Pethesné Owil Margit (zongora) Lányi Margit (hegedü), és Flittned Rózsi (ének). — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Rádió Szabadc Egyetem. — Utána: Időjárásjelentés. — 5.10: A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — Vass Jenő: „Az állatfodgalommal kapcsolatos tudnivalók." — 5.45: Zenekari hangverseny. — 6.50: Angol nyelvoktatás. — 7.25: Komáromi János felolvasása. — 7.50: Bura Sándor cigányzenekarának hangversenye. — 8.50: Berkó István előadása: „Diszszemle a Vérmezőn harminc évvel ez előtt." Közremüködik: az 1. honvéd gyalogezred zenekara. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — 10.00: A Magyad Külügfi Társaság előadássorozatában Honti Ferenc francianyelvü előadása. — Majd: A rádió házikvartettjének hangversenye Weygond Tibor (ének) közremüködésével.

KASSA. 5.10: Gramofon. — 8.50. Rádiózene.

LIPCSE. 4.30. Délutáni zene. — 7.30: Operettnyitányok.

MILANO. 7.30: Vegyes zene.

MÜNCHEN. 5.25: Szórakoztató zene — 7.30: Négykezes zongorajáték

PRÁGA. 5.00: Katonazene.

WIEN. 3.20: Zene. — 8.05: Hangverseny.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 19.

BUDAPEST. 9.15: Gdamofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11,10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangversenf folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Molnár Aladár mesél a gyermekeknek. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Dévay Janka novellái: 1. Rege a hegedűről. 2. Mozart. Felolvassa: Rákosi Szidi. — 5.35: Dénes József cigányzenekarának hangversenye. — 6.50: Gyorsíró tanfolyam. — 7.25: Az Operaház előadásának ismertCetése és az elaődás színlapjának felolvasása. — 7.30: Az Operaház „Aida" előadása. Dalmű 4 felvonásban. — Az I. felvonás sznetjében ügetőversenyeredmények. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: A Fejes szalonzenekar, a tangó és jazz-band, valamint Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál (ének) közremüködésével.

KASSA. 12.30: Déli zene. — 5.10. Jazz. — 10.15: Gramofon.

LIPCSE. 7.40: Katonazene. — 11. Szimfónikus hangverseny.

MILANO. 7.30: Vegyes zene.

MÜNCHEN. 9.05: Szimfónikus hangverseny.

PRÁGA. 8.30: Hangversenf.

RÓMA. 5.30: Szimfónikus hangverseny.

WIEN. 4.30: Hangverseny.

Riskó Kossuth ucca 3.
szűcsmühelyében
Szőrmebundák
elsőrendü kivitelben
készülnek.

Szezonvégi leszállitott árakon

vehet készpénzért vagy részletre

Csepel, Atlasz

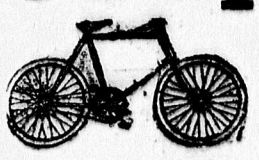

Soltész, Hatvan u. 1.

II. udvar 25.

Ma délután auton érkeznek Kassa és Eperjes atlétái

A Debreceni Torna Egylet és a Debreceni Egyetemi Athletikai Club által vasárnap délután az Egyetemi Sporttelepen rendezendő városok közötti atlétikai versenyen résztvevő felvidéki atléták ma délután érkeznek Debrecenbe. Az Eperjesi Torna Egylet elnöke, dr Kissóczy József tegnap telefonon közölte a rendezőséggel, hogy Kassa és Eperjes atlétái kisérőikkel együtt hét vagy nyolc autón érkeznek Debrecenbe. A válogatott csapatban a Felvidék legjobb magyar atlétái valamennyien itt lesznek Debrecenben. Az ETVE világszerte ismert magasugrója, Sztaniszlay az elmult napokban Bécsben versenyzett és ott is közölte a DEAC-nak Bécsben üdülő bajnok atlétájával, Végh Ferenccel, hogy szeptember 14-én okvetlen jön Debrecenbe. A Sztaniszlaf startjával ugyan végkép eldőlt a magasugró verseny sorsa, de a sportközönség hosszú évek után ismét láthat Debrecenben 190 cm-es magasugrót. Az Eperjesi Torna és Vivó Egylet elnöke telefonon is közölte, hogy a pontversenyre kitüzött vándordijat elküldötték a DEAC címére. A tegnapi nap folyamán a DEAC meg is kapta a vándordijat, amely a szobrászmüvészet egyik remeke. A 32 kg súlyú bronzszobrot a pontversenyben győztes város nyeri meg.

A debreceni atléták utolsó közös tréningjét tegnap tartotta meg Schmidt Gyula testnevelő tanár és az ő információi szerint Debrecen válogatottjai a legszebb reményekkel mennek a küzdelembe. Az utolsó hetek rendszeres és komoly munkájának valószínüen több kerületi rekord is lesz az eredménye, amely körülmény is nagyban emeli a verseny értékét. Az atlétikai versennyel együtt lövészversenyt is tartanak, amelyre Debrecen sz. kir. város ajánlott fel értékes és a nemes városnak diszére szolgáló vándordijat. A vert ezüstkupa a magyar ötvösmüvészet igazi remeke és mindenképpen méltó a nagy összecsapáshoz, amelyben Debrecen legjobb lövészei küzdenek az elsőségért Kassa és Eperjes válogatottjaival. A rendezőség már összeállította a verseny részletes programját is. Eszerint az Egyetemi Sporttelepen szeptember 14-én délután fél 4 órakor felvonulással kezdődik az atlétikai mérkőzés, fényképezések után pedig rögtön kezdetét veszi a válogatottak küzdelme. A verseny nagy sikerét igéri az a nagyarányu érdeklődés, amely városszerte megnyilvánul a régi sportbarátság felujitása alkalmából Debrecenben először megrendezendő verseny iránt.

A rendezőség a verseny belépődiját olyan minimális összegben állapította meg, amely biztosítja, hogy atlétikai versenyen rég nem látott közönség gyül össze a válogatottak viadalára.

Szombaton reggel utazik a Bocskay Szombathelyre.

Vasárnap nagyon nehéz feladat előtt áll a Bocskay Szombathelyen, a Sabariával szemben. A Sabaria ugyanis olasz turára akart utazni, de a Bocskay nem egyezett bele a mérkőzés elhalasztásába, mert később nem lett volna megfelelő terminus. A Sabariának természetesen rosszul esik a tura elmaradása és ezért kettőzött erővel készül a Bocskay ellen.

A Bocskay csapata eredeti összeállitásban szerepel, vagyis a baloldalon a Mertin—Zemler szárny fog játszani. A csapat szombaton reggel utazik. Káldy Zsigmond vezetése alatt és Budapesten csatlakozni fog dr. Zempléni Gusztáv.

Házi uszóverseny a ref. főgimnáziumban.

Pénteken délután 3 órai kezdettel rendezte meg a Ref. Főgimnázium Sportköre az intézet házi uszóversenyét. Igen szép mezőny indult és a fiatal uszók igen jó formáról tettek tanuságot.

Megjelent a startnál vitéz dr. Bessenyei Lajos, az intézet igazgatója is, azonkivül nagyszámu nézőközönség is.

A következő számok kerültek lebonyolitásra:

50 m. gyermek melluszás: 1. Papp Ferenc IV. o., 1 p 46 mp; 2. Szalánczy IV.; 3. Zeke Zoltán III. b.

100 m. hátuszás: 1. Hajdu L. VII. a) o.; 2. Kovács M. VIII.

100 m. melluszás: 1. Szerencsi Szük Ödön VIII. o. 1 p 33 mp; 2. Dalmy Á. VIII. o.; 3. Csanak T. VII. b.

Ez volt a verseny legizgalmasabb száma, amelyből is végül Szük Ö. került ki győztesen.

400 m. vegyes uszás: 1. Szücs S. VII. a) 6 p 21 mp; 2. Szerencsi Szük Ödön; 3. Hatvani D. VI.

A verseny zavartalan megrendezése vitéz Váry, testnevelő tanáron kivül Szük Ödön érdeme.

Egyetemi uszóbajnoki verseny.

A DEAC szeptember 15-én d. u. fél 4 órai kezdettel rendezi meg az egyetem férfi és hölgy hallgatói részére az egyetem 1930—1931. tanévi uszóbajnoki versenyét, a városi nagyerdei uszodában, az alábbi versenyszámokkal:

Hölgyhallgatóknak: 1. 50 méteres gyorsuszás; 2. 50 méteres melluszás; 3. 50 méteres hátuszás.

Férfi hallgatóknak: 1. 100 méteres gyorsuszás; 2. 100 méteres melluszás; 3. 100 méteres hátuszás; 4. 400 méteres tetszés szerinti uszás; 5. 3x100 méteres vegyes staféta-uszás; 6. Müugrás (3 előirt és 3 szabadon választott gyakorlat). Előirt gyakorlatok: 1. Repülő fejes; 2. Fejes hátra; 3. Salto hátra.

A versenyen résztvehetnek egyetemünknek a folyó tanévre beiratkozott rendes és rendkivüli hallgatói. Nevezni a helyszinen lehet; nevezési dij nincs. — Dijazás: Minden verseny győztese a Debreceni magyar királyi Tisza István Tudományegyetem 1930—31. tanévi uszóbajnoka cimet és aranyozott érmet; II. helyezettjei ezüstözött; III. helyezettjei bronzérmet nyernek, az indulók számára való tekintet nélkül.

A DTE

vasárnap Nyíregyházán játszik a Nyíregyházi TVE csapatával bajnoki mérkőzést. Indulás vasárnap reggel 7 óra 30 perckor. Kisérőket szívesen lát a vezetőség. Menettérti jeggyel oda és vissza utazás 2 pengő 40 fillérbe kerül.

Felhivások:

Felkérem a DTE alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órára jelenjenek meg a DTE pályán a Vargakert FC elleni barátságos mérkőzésre: Schwarcz, Klein I., Katz, Garai, Rosenfeld, Fisch II., Horváth, Nagy, Klein J., Fisch I., Keppich, Fodor. *Intéző.*

Felkérjük a DTE alábbi játékosait, hogy vasárnap reggel 7 órára a vasutállomásnál megjelenni szíveskedjenek: Vári, Gencsi, Kántor, Takács, Rosenfeld, Weisz, Nagy, Vincze II., Kalmár, Vincze III., Vincze I., Tamássy. — *Vezetőség.*

Felhivom a Varga-kerti FC I. játékosait, hogy 13-án este 8 órakor, a szakosztályon pontosan megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: a DTE II. elleni csapat összeállitása. — Bessenyei.

Felkérem a Textil-gyár ifjusági csapatát, hogy szombat este 7 órára jelenjenek meg gyülésre a gyár udvarában, Bethlen ucca 32. sz. alatt. Tárgy: a kabai ut megbeszélése. — Pontos megjelenést kér: Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma este 8 órára a kis „Debrecen" vendéglőben, szakosztályi ülésre okvetlen szíveskedjenek megjelenni. Tárgy: a vasárnapi balmazujvárosi mérkőzés. — Intéző.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztit.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Levelezés

Polgár
családbeli egyszerű, — csinos lányt, fiatal özvegyet feleségül venne önálló, 37 éves iparos-vállalkozó. „A pénz — nem minden" jeligére a kiadóba kérem. 1670

Jómegjeenésű
nyugdíjas fiatalember tisztességes nővel házasság céljából megismerkedne. Ezer pengő értéke legyen. Leveleket teljes címmel a kiadóba „Harmincig" jeligére. 1626

Házasság

45 éves
gépész, géplakatos benősülne gazdálkodó családba, hol gazdálkodhatna. Cim a kiadó hivatalban. 1468

Alkalmazást keres nő

Intelligens leány
ajánlkozik gyermekhez, vagy magános ur nőhöz, vidékre is. Cim a kiadóban. 1576

Jólfőző
szakácsnő hosszú bizonyitvánnyal ajánlkozik 15-ére. Esteleg bejárónőnek is elmegy. Cim: Salétrom u. 24. Szalontainé. 1634

Alkalmazást keres férfi

800 pengő
kaucióval izr. pénzbeszedő, üzletszerző állást keres. — Faszakmában jártas. Kocsma, Dégenfeld tér 3. sz. 1648

Középbirtokra
vezetőnek, ispánnak — ajánlkozik 1931. év január 1-ére, 31 éves, izr. vallású nős ember. 15 éves gazdasági gyakorlattal. Szives megkeresést „Szorgalmas" jeligére a kiadóhivatal továbbit.

Alkalmazást nyer férfi

Fodrászsegédet
fiatal, képzett munkást állandóan, vagy kisegitőnek felveszek, Balogh, Szoboszlói út 4. szám. 1601

Egy
ujságkézbesitő azonnal felvétetik. Bozzaytelep, Csóka Pál u. 3. 1659

Hordójavításhoz
kádársegédek felvétetnek. Széchenyi u. 22. 1649

Ügynökök
nők is háztartási cikkeknek részletre való eladására helyben, vidéken felvétetnek délután 6—7 között. Cim a kiadóban. 1647

Csizmadiasegéd
felvétetik. Lorántffy u. 3. szám. 1641

Majoros
felvétetik. Szoboszlai ut 19. szám. 1633

Alkalmazást nyer nő

Gyakorlott
varró- és tanulóleány felvétetik, nőidivatszalon, Széchenyi ucca 7. emelet. 1612

Tanulóleányok
felvétetnek, Lilli kalap szalon, Piac ucca 56. 1687

Kiszolgálóleányt,
kinek hosszabb gyakorlata van, azonnali belépésre keresünk. — Deutsch Albert és Fia.

Tanulólányokat
fölvesz Tóth Emma — nőidivatterme. Péterfia u. 56. 1635

Perfekt
szakácsnőt azonnalra — felveszek. Halász Nándorné Arany János u. 25. sz. 1625

Kézi-
és tanulóleányokat felveszek. Fülöp Ella női kalapszalon. Péterfia u. 14. szám. 1403

Fehérneművarrodába tanuló- és segédlányok felvétetnek. Kossuth u. 9.

Felvétetik
jobb, középkoru asszszony közeli tanyára, ki egy fiu segitségével négytagú hxztartást, — baromfiakat vállalja. — Vörösmarty u. tiz. 1636

Gazdasági termények

Vetnivaló
mezőhegyesi magvat fajbúza kapható Horváth hentes ebesi gazdaságából, Kossuth u. 1160—X

Hangszer

Iskolahegedük,
vonók, tokok, mindennemü hangszerek, húrok és alkatrészek — zükségletét legelőnyösebben beszerezheti Szendrő hangszeráruházában, Batthyány u. 22 szám 16-9-24

Zongora
jókarban, Pirikovszky-gyártmány eladó. Szoboszlai ut 4d. 1643

Iskolahegedü
10 pengőtől, vonók, tokok, húrok, alkatrészek, olcsón beszerezhetők, Schmidt hangszer raktárában, Piac u 73. sz. 26-h-IX.-29

Keresek
olcsó ócska zongorát, használhatatlan állapot ban is, Würdiger ócska vaskereskedő, Salétrom ucca 32. szám. 1681

Elelmiszer, ital

Naponta
15—20 liter uradalmi tej kapható. Péterfia u. 31. sz. 1559

Hordós
káposzta apró és fejes, 1 kg 32 fillér Boruzsnál Rakovszky uó 21. — Ugyanott egy kifutófiu felvétetik. 1624

Zamatos bor 64 fill.
5 liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss-Györgyt-ér 9. szám. bor- és csemegeüzlet. Ugyanott segéd felvé- [illegible] 3 9 15

Oktatás

Knotj Kovács Sillye Gabriella
miniszterileg engedélyezett szabászati varróiskolájába és nőidivattermébe, magánitásra és iparképesitésre tanitványokat minden időben felvesz, Kossuth ucca 45. szám. 4—IX-6 XI—6-ig.

Középiskolások
tanitását elvállalja francia-szakos bölcsész hallgató. Megkereséseket „Erdélyi" jeligére a kiadóba kérek.

Németül,
privát órákat ad és magánvizsgára előkészit dr. Kövessi, Harsányi Gusztáv ucca 25. IX—6 w.

Teljes ellátás

Két
középiskolás kislányt teljes ellátással felveszek. Rákóczi 9, uccai lakás. 631-9-12-ig.

Két középiskolai
tanulót felvesz, teljes ellátásra, nyugalmazott főjegyző család Magoss György-tér 28 957 IX. 15.

Középiskolai
növendékeket, teljes ellátásra vállalok, zongora használattal Nagy Károlyné, Kétmalom u. 4 szám 1111

Dóczy
és Svetits intézet közelében fekvő villában — két leány teljes ellátást kaphat külön szobával. Bővebbet 7—89 telefonon. ks.

Izr. család
egy-két iskolai leánytanulónak lakást, esetleg ellátással adna. — Hatvan ucca 36 szám, keresztépületben x

Központon
úricsalád elvállal két középiskolást, teljes ellátásra. Esetleg külön szobába. Rákóczi ucca 12. szám 111

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai idényre — keresztény uricsalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Ajánlat

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt. Budapesti képviselet. Simonffy ucca 7. szám 1125-12-31

Ablakok,
jobbminőségüek és egy szerűbbek továbbá hármas ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. szám. (Miklós ucca végén.)

Beiratás
előtt gyermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal. Szemüveg receptjét pontosan elkészíti Löbl látszerész, — Piac u. 63 774-9-16

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku I-a. minőség, reklám ára: 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám. trafikban. 14—v

Tartós
villanyondolálást, — Heuna hajfestést Takarékosságra is, speciálisan készitek, „Margit" hölgyfodrász. Szent A. ucca 5 23 h 9—27

Fazekas
kézimunkaüzlet készit a legolcsóbban és jól a legújabb minták szerint előrajzolást, fehérneműhimzést, varrást, monogramozást. Kézzel himzett tablettek futók, kisebb terítők, kis függönyök, gyerekkocsi takaró állandóan raktáron, rendelésre rövid idő alatt készitek, Szent Anna ucca 6 szám alatt 929-9-6-IX-19-g.

Zongorahangolást
javitást, legolcsóbban, szakszerüen végzek, — Takács hangszerkészitő, Piac ucca 75. szám 13-a—visz

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb színekben kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék üzletben, Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott padloska-, svábbogár patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható.

Tört
aranyat, aranyfogat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka arany-beváltó. Simonffy ucca 7. sz. 1132IX-7-X7-hg

Gombok
áthúzását vállalom, — Péterfia ucca 32. 1570

Eredeti
modellek nagy választékban, szenzációs újdonságok, Lilly kalapszalon. Megyeháza mellett. 1686

Filécsipkét
terítőt olcsón készitek. Füvészkert ucca 12., II. 1616

Kereslet

Folytonégő
szén, vagy koksz kályhát keresek megvételre Simonyi út 13. 1688

Kávébarna,
„Pikk" névre hallgató vadászkutya elveszett, megtaláló illő jutalomban részesül a Vigszinház irodájában. xx

Fajmustot
veszek hordóért. Hordókat eladok, nagy pincéket bérbeadok. Márton Kálmán,ó Poroszlay út 10 963

Lakást keres

Keresek
feltétlen tiszta egy szobás, konyhás, speizos lakást, lehet előszobával is. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Kis család" jeligére.

Keresek
október hó elsejére két szoba-, előszoba- fürdő szoba-, konyha- és mellékhelyiségekből álló modern villalakást, a Vénkertben, vagy más a város központjához közel fekvő helyen. — Cimeket bérmegjelöléssel és leirással „Kertség" jeligére a kiadóhivatalba kérek. Sz.

KÉTSZOBÁS
lakást keresek október elsejére összes mellékhelyiséggel, fürdőszobával, városban, vagy közeli kertségben. Ajánlatokat ár megjelölésével „Modern" jeligére kérek 1930 W

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba,
konyha kiadó, Rothermere, (Darabos) ucca 9 szám alatt. 1685

Egyszobás
lakás, konyhával, pincével, október elsejére kiadó. Batthyányi u. 1. szám. Havi 40 pengőért. Értekezhetni lehet Juhász Gyula, Csapó ucca 16. szám. 1677

Szép
tiszta udvari szoba — spájzza azonnal kiadó Simonffy u. 25. 1644

Kiadó
uccai pinceszoba 15-re, Széchenyi ucca 41. 1623

Kiadó lakás két szobás

A Svetits
palotában f. évi november hó elsejétől kettőszobás lakás minden komforttal bérbe kiadó. Felvilágositást ad a gondnokság 1662

Kiadó
2 udvari szoba, konyhával, Varga ucca 23 Értekezhetni lehet Deák Ferenc ucca 6 sz. földszint 1682

Orvosi
rendelő és várószoba — azonnal kiadó, esetleg ügyvédi irodának. Cim a kiadóban. 1669

Vénkertben
modern kétszobás lakás kiadó, esetleg fürdőszobával. Domokos u. 16. 1663

Kossuth
ucca 28. udvari két — szép szoba-konyhás, — tiszta, féregmentes lakás orvosi rendelőnek, irodának is nagyon alkalmas azonnal kiadó. Ipartestület. 1657

Széchenyikert
23. számú 2651 n. öl gyümölcsössel körülvett 2 szoba, előszoba stb. lakóházzal, parkirozott kert kiadó. Értekezni Kossuth 49. 8—h IX. 16.

Kiadó lakás három szobás

Központban
modern parkettes három szobából, előszobából és fürdőszobából s mellékhelyiségekből álló uccai lakás, november hó elsejétől bérbeadó. Bővebb felvilágositással szolgál 12 és 1 óra között Mandel Zsigmond, Pásti ucca 2. sz alatt. IX—14

Háromszobás
uccai parkettes, emeleti modern lakás, fürdő- és cselédszobával azonnal beköltözhető. Cim a kiadóban. 1668

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
négyszobás, hallos, modern lakás esetleg megosztva, három és kétszobásnak, vizvezeték, villany-, gáz. Poroszlai út 23. szám. 1684

Uccai
négy szoba, előszoba, fürdőszobából álló lakás, üveges ganggal, s összes mellékhelyiségekkel kiadó. Varga u. 14. szám 1680

Butorozott szoba

Különbejáratú
központi fütéses, világos nagy szoba, 1—2 személy részére azonnal kiadó. Cim: Glück Sándor, Arany János ucca 54 szám. T IX—14-ig.

Csinosan
bútorozott szoba kiadó két személynek is, Varga ucca 11. szám. 1604

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 60 keresztépület 1607

Különbejáratú
bútorozott szoba, esetleg fiatalpárnak is a Hatvan ucca 33. szám alatt kiadó. Értekezni lehet Hatvan ucca 36 második lakás. 1611

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Ellátással is. Nyil u. 116 1598

Két
uccai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal egyetemi hallgatónőkkiadó. Egymalom u. 3. 1425

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó. Cim: Rákóczi u. 37. 1446

Különbejáratú
tiszta, világos bútorozott szoba egy vagy két egyén részére, esetleg reggelivel kiadó. Rendes fróasztal! Nyil u. 14. szám. x-vv.

Elegáns
butorozott szoba kiadó. Érdeklődni Miklós u. 4.

Simonyi út 13.
szám alatt különbejáratú bútorozott szoba kiadó. 1689

Szépen
bútorozott különbejáratú szoba, központi fűtéssel kiadó, Sebők Zsigmond, Szent Anna ucca 10—12. szám, III. emelet, 2. ajtó. 1678

Egy
bútorozott szoba kiadó Hadházi ucca 19. szám, 1673

Uccai
bútorozott szobát, 1—2 úrileány olcsó lakást kaphat, elltásra is, Mester ucca 31. 1674

Bútorozott
uccai szoba központban azonnal kiadó. Hüvelyes ucca 6. 1672

Különbejáratú
jól bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 1665

Szépen
bútorozott uccai szoba kiadó. Kigyó 36. 1661

Kiadó
két különbejáratú uccai bútorozott szoba. Kossuth u. 26. Baloldal. 1660

Tisztviselőnek
különbejáratú uccai bútorozott szoba központban kiadó. Monti ezredes (Magos) ucca 15. 1628

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Asztalosárugyár
gőzzel és villannyal felszerelt, üzemben levő, bérbe kiadó vagy örök áron eladó. Értekezni Harsányi, Kossuth 49. 8h-IX.-16

Bercsényi ucca 4.
szám alatt két pékkemence azonnal kiadó. Értekezni lehet a [illegible] 1581

Atadó üzlet, vendéglő

Vendéglő
lakással, fedett nyári helyiség, kuglizó, jogfolytonossággal, — körhelyiséggel kiadó Pozsonyi ut 16 1636

Ingóság eladás

Egy
jókarban levő varrógép eladó. Huszár Gál ucca 2 sz Kineseshegy. 1816

Egy
használt nagy Triőr olcsón eladó. Arany János 19. 1657

Eladó
huszonöt hektoliter boroshordó, sárga kocsi, szórórosta, gazdasági tizedes mérleg és négy szekér szerszám akácfa. Cseke Gábor Vámospércs. 1639

Szép, nagy
ebédlőszőnyeg és egy porszivógép eladó. — Szent Anna-u. 39. sz. 1690

Egy
sötétzöld bársonyruha fekete télikabát eladó. Értekezés Bika fürdő pénztáránál. 1619

Hintaszék,
olajfestmény, gobleinkép, szekrényes gramofon, gramomofon lemezek, szőnyeg és vaskályha eladó, Teleki u 14. szám, hátsó lakás. x

Egy
jókarban levő téli, tisztikabát eladó. Értekezni vasárnap d. e. Lorántffy 11. 1518

Értékes
bútorok, ebédlő, gatderob, csillár, tükrök, betegtoló szék, kandeláber, mángorlógép, — kályha Weirtheim kaszaeladó. Széchenyi 6 Kleinnál. 975

Eladó ház

Családi ház
mely áll 3 szoba mellékhelyiségekből, eladó Vendég u. 20. 1671

Eladó föld

Uribirtok
172 holdas eladó, vagy debreceni házért elcserélendő. Cseke Gábor, Vámospércs. 1638

Eladó
19 hold föld. Diószegi ut, Bellegelő 170. Értekezni Teeki 63. 1621

Kismacson
hét és három és fél hold föld eladó. Értekezni Berecz Józsefnél, Kismacs 49. szám, vagy a Mandelbankban Piac u. 70

Eladó állatok

Bika borjú,
két darab, fajtiszta eredeti bonyhádi bikától, igen magas tejelő szintén fajtiszta bonyhádi anyától származó 13 hónaposok és egy darab szimentháli magas tejelő anyától, a debreceni gazdasági akadémiai bikától származó 3 és féléves, további tenyésztésre még igen alkalmas tenyészbika, azonnal eladó. Értekezhetni lehet Derzsy Kálmánnál Hatvan ucca 24. szám aatt, reggel 7—fél 8 és délután öt ór után

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.